

Ezt a jegyzetet az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar
adta ki

Technikai szerkesztő:
Göröcs Dorka

Szerkesztette:
Mészárosné Dr. Darvay Sarolta

Felelős kiadó:
Dr. Mikonya György
dékán

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
A Tanító- és Óvóképző Kar vezetői	6
A kar szervezeti egységei	7
A képzés adatai és vizsgakövetelményei	8
A szak óra-, vizsga- és kreditterve – mintatanterv	11
Tantárgyleírások	17
Szakmai gyakorlat	34
Differenciált szakmai ismeretek	37

Bevezetés

Tisztelt Hallgató!

Ön az 1869-ben alapított Budai Állami Tanító-képezde jogutódjában, a – 2000 óta az ELTE kötelékébe tartozó – Tanító- és Óvóképző Karon kezdte meg tanulmányait. Az egységes európai felsőoktatási térség kialakításának eredményeképpen az Európai Unió diákjai, így a magyar diákok is az egymásra épülő BA (alap), MA (mester), és PhD (doktori) szinten folytathatnak felsőoktatási tanulmányokat.

A felsőoktatás alapképzési (BA, BSc) szintjének körébe tartozik az óvodapedagógus és tanító szak is – egy képzési ágon belül. Mindkét szak önálló szakképzettséget ad, és folytatható a *Neveléstudományi MA* szakon.

Az óvodapedagógus szak 3 éves, összesen 180 kreditet kell teljesíteni, félévente átlag 30 kreditet (a kredit a tanulmányi munka mértékegysége).

A tanító szak 4 éves, összesen 240 kreditet kell teljesíteni, félévente átlag 30 kredit értékű tanulmányi munkát kell elvégezni.

A kar fenti két alapszakán választható **német és szerb nemzetiségi szakirány**: az óvodapedagógus szakon 32 kredit, a tanító szakon 36 nemzetiségi kredit teljesítése a szakirány követelménye.

A csecsemő- és kisgyermeknevelő szak 3 éves, összesen 180 kreditet kell teljesíteni, félévente átlag 30 kredit értékű tanulmányi munkát kell elvégezni. A felsőoktatás alapképzési (BA, BSc) szintjének körébe tartozik ez a szak is, önálló szakképzettséget ad.

Kísérje figyelemmel a felsőoktatási törvény hatályos változatát, valamint az egyetem és a kar honlapján egyaránt folyamatosan frissített Hallgatói Követelményrendszer (**HKR**) útmutatásait, továbbá az egységes tanulmányi rendszer (**ETR**) hirdetményeit, amiből az egyetem hallgatóinak jogait és kötelezségeit követheti, tájékozódhat a térítési és juttatási rendről.

A tájékoztató füzetben megtalálja a tanulmányainak eredményességét segítő tantervi információkat: milyen tanegységeket kell felvennie, milyen sorrendben, mit kell teljesítenie, hogy a szükséges krediteket megszerezze.

1. A TANTERV; A TANEGYSÉGEK FELVÉTELE

Az alapszakok képzési és kimeneti követelményeit a többször módosított 15/2006 (IV.3.) OM rendelet szabályozza, ennek alapján készült el az alapszakok kari tanterve.

A tájékoztató füzetben közzétett **óra- és vizsgaterv** táblázata mutatja a tantervben előírt **tanegységeket (tantárgyelemeket)**, óraszámait, számonkérési formáikat. Az ott feltüntetett **mintatanterv** félévenkénti beosztása szerint haladva minden kötelezettségét időben teljesítheti.

Az ETR-ben fel kell vennie minden félév elején a tantervben előírt tanegységek közül annyit, hogy egyenletes haladása biztosított legyen. Saját EHA kódjával tud az ETR-be belépni, itt tudja felvenni a tanegységeit, itt követheti teljesítéseit.

Félévenként regisztrálnia kell. Egy tanévi (két félévi) 27 kreditnél kevesebb teljesítése esetén önt államilag finanszírozott képzésből költségtérítéses képzésbe sorolhatja az egyetem. Egy-egy tanévi 55 kredit teljesítése az alapfeltétele annak, hogy kiemelt (köztársasági) ösztöndíjban részesülhessen.

A tanegységek alapján kiírt **kurzusokat** félévente hirdetik meg a tanszékek: a kurzusok meghirdetése tartalmazza a tanegységek óráinak időpontját, tartamát, helyét, oktatóját is. A felvehető kurzusokról az ETR-ben, a tanulmányi osztály honlapján és hirdetményekben tájékozódhat. A tanszékek csak a mintatanterv szerint kötelesek kurzusokat hirdetni.

Kredit csak sikeresen teljesített, érdemjeggyel/minősítéssel lezárt tanegységért kapható. A tantárgyfelvétel eredményességét minden félév elején, a teljesítések bejegyzését minden félév végén önnek kell **ellenőriznie** az ETR-ben.

A **mintatantervtől** való eltérésnél különösen kell figyelnie az **előfeltételekre**, amelyek teljesítése nélkül egy-egy tanegységet nem tud felvenni. Az előfeltételek között szerepelnek gyenge (az adott tanegységgel együtt is teljesíthető), illetve erős (az adott tanegység felvétele előtt teljesítendő, ! jellel jelzett) előfeltételek. Az előfeltételekről a füzetben közzétett **tanegység (tantárgyelem)-leírásokban** tájékozódhat.

A tanegységek kódjai jelzik a szakokat: a tanító szak kódjaiban a **TB**, az óvodapedagógus szak kódjaiban az **ÓB** betűk, a csecsemő- és kisgyermeknevelő szak kódjaiban **CB** betűk, a szakok közös alapozó tárgyainak kódjaiban a **KAB** betűk szerepelnek, az **N**, **E** vagy **L** betűk a nappali, esti vagy levelező tagozatot jelölik a kódokban. Figyelnie kell arra is, hogy saját szakjának, tagozatának megfelelő tanegységeket vegyen fel.

A félévi tanrend összeállításához segítséget ad a tanulmányi honlapon és hirdetményekben is közzétett **mintaórarend**. A kötelezően és a szabadon **választható tanegységek** teljesítendő kreditjeit külön figyelemmel kell kísérnie, mert erre a mintaórarend nem ad útmutatást.

2. A TANEGYSÉGEK CSOPORTOSÍTÁSA

KÖTELEZŐ tanegységek: (státusuk jele: K)

-a szakmai alapozó tanegységek

-a szakmai törzsanyag tanegységei

-a szakmai gyakorlat tanegységei

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI – KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ tanegységek

(státusuk jele: KV)

- a 6 félév alatt 24 kredit értékű tanegységet kell felvenni

SZABADON VÁLASZTHATÓ tanegységek (státusuk jele: SZ)

A **SZABV** kódú tárgyakból a félévente meghirdetett és közzétett tanszéki kínálatból fel kell venni

- a 6 félév alatt 10 kredit értékű tanegységet kell felvenni

A szabadon választható tanegységek más karon, más intézményben is teljesíthetők.

A korábban végzett tanulmányok kreditjeinek beszámítását az ELTE Tanító- és Óvóképző Karára való felvételnél, átvételnél kell kérnie. Párhuzamos tanulmányok esetén félévente lehet kreditbeszámítást kérni.

3. A SZORGALMI IDŐSZAK tanulmányi munkája

A **szemináriumi** órákon (kódjelük: s), gyakorlatokon (kódjelük: g), melyek általában gyakorlati jeggyel zárulnak (a zárás lehet: **gyj** – 5 fokú, vagy **m** – 3 fokú) kötelező részt venni, az előre megadott követelményeket teljesíteni kell; pótlásra, javításra csak a tájékoztató füzet erre vonatkozó jelzése esetében van lehetőség. Az egyes tanegységek (tantárgyelemek) tartalmának, követelményeinek rövid leírása a tájékoztató füzetben olvasható, részletesebb útmutatásokat a kurzus oktatója ad, az információk elektronikusan is elérhetők.

Az előadásokon (kódjelük: e), melyek általában kollokviummal zárulnak, a részvétel akkor kötelező, ha azt a tanszék előírja (ennek jelzése: ☒), egyéb esetekben az előadásokon a jelenlét ajánlott.

Az szakmai gyakorlatokon a részvétel kötelező, az óvodák, bölcsődék látogatása előtt egészségügyi könyvet kell beszerezni.

4. A VIZSGAIDŐSZAK tanulmányi munkája

A kb. 14 hetes szorgalmi időszakot kb. 7 hetes vizsgaidőszak követi, ekkor kell a **k** betűvel jelzett **kollokviumi** és az **sz** betűvel jelzett **szigorlati zárási formákat** teljesíteni. Mind a kollokvium, mind a szigorlat ETR-ben kiírt időpontjaira jelentkezni kell, a szigorlatokat - a tanegységekhez hasonlóan - kód szerint fel is kell venni.

A vizsgakövetelmények ismertetését, és a vizsgáztatás típusait (szóbeli, írásbeli, és ezek többféle kombinációja), valamint a vizsgaismétlések lehetőségeit a HKR részletesen szabályozza, ezeket a szabályokat érdemes alaposan tanulmányozni.

5. AZ OKLEVÉL

A záróvizsgára bocsátás feltétele: a tantervben előírt valamennyi tanegység teljesítése, az utolsó félévben a zárótanítás/zárfoglalkozás teljesítése, a szakdolgozat benyújtása az utolsó félévben előírt hatánapig.

Az oklevélszerzés feltétele: a sikeres záróvizsga és a 15/2006 (IV.3.) OM rendeletben előírt nyelvi követelményeknek való megfelelés.

Segítségért, tanácsért fordulhat a pedagógiai vezetőkhez, az oktatókhoz, ügyfélfogadási időben a tanulmányi osztály munkatársaihoz, valamint a tanszéki ügyintézőkhöz is – akár személyesen akár elektronikus levélben.

Vegye igénybe az egyetemi évek alatt kínálkozó lehetőségeket a hivatásra való felkészülés, a tudomány, a művelődés, az egyetemi közélet, a nemzetközi kapcsolatok, a szórakozás terén; töltsé diákéveit az ELTE Tanító- és Óvóképző Karán felelősséggel, tartalmasan és vidáman.

Budapest, 2010. július 2.

Dr. Demeter Katalin
oktatási dékánhelyettes

Néhány speciális jel magyarázata:

◇	összevont minősítés, illetve összevont képzési idő
◀	nem pótolható tanegység, a tantárgyfelvételt meg kell ismételni
☒	az előadás látogatása kötelező
!	erős előfeltétel
♣	kiscsoportos foglalkozás (5-8 fő)
*	félcsoportos foglalkozás (15–25 fő)
**	csak az egyik óra félcsoportos

A Tanító- és Óvóképző Kar vezetői

(címek, elérhetőségek)

Dékan:

Dr. Mikonya György habilitált egyetemi docens
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. fszt. 5.
tel: 487-81-00/6988, 6993 mellék
Fax: 487-81-96
E-mail: mikonya.gyorgy@tok.elte.hu

Tudományos dékánhelyettes:

Véghelyi Józsefné dr. főiskolai docens
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. fszt. 5.
tel: 487-81-00/6988, 6993 mellék
Fax: 487-81-96
E-mail: veghelyi.jozsefne@tok.elte.hu

Oktatási dékánhelyettes:

Dr. Demeter Katalin főiskolai tanár (Társadalomtudományi Tanszék)
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. I. 103.
tel: 487-81-00/6988, 6932 mellék
E-mail: demeter.katalin@tok.elte.hu

Szakfelelős:

Mészárosné Dr. Darvay Sarolta főiskolai docens (Természettudományi Tanszék)
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. III. em. oktatói szoba
tel: 487-81-00/6974 mellék
E-mail: darvay.sarolta@tok.elte.hu

Gyakorlati képzésvezető:

Rózsáné Czigány Enikő szaktanár (Neveléstudományi Tanszék)
1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40. II. em. 230.
tel: 487-81-00/6987 mellék
E-mail: czeniko@t-online.hu

A HÖK elnöke:

E-mail: hok.elnok@tok.elte.hu

A Kar épülete:

1126 Budapest, Kiss János altb. u. 40.
Központi tel: 487-81-00, központi fax: 487-81-96
Itt működnek a Kar oktatási és egyéb szervezeti egységei, itt folyik a Karon való oktatás.

A kar oktatási szervezeti egységei

Ének-zenei Tanszék II. 208.

tanszékvezető: Döbrössy János DLA főiskolai docens
dobrossy.janos@tok.elte.hu

Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék II. 225.

tanszékvezető: Dr. Márkus Éva főiskolai docens
markus.eva@tok.elte.hu

Informatika Oktatási Csoport I. 105.

csoportvezető: Tóth Attila adjunktus
toth.attila@tok.elte.hu

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék

tanszékvezető: Dr. Csíkvári Gábor főiskolai tanár
csikvari.gabor@tok.elte.hu

Matematika Tanszék

tanszékvezető: Dr. Szendrei Julianna főiskolai tanár
szendrei.julianna@tok.elte.hu

Neveléstudományi Tanszék

tanszékvezető: Dr. Podráczky Judit főiskolai docens
podraczky.judit@tok.elte.hu

Társadalomtudományi Tanszék

tanszékvezető: Dr. Donáth Péter habilitált egyetemi tanár
donath.peter@tok.elte.hu

Természettudományi Tanszék

tanszékvezető: Mészárosné Dr. Darvay Sarolta főiskolai docens
darvay.sarolta@tok.elte.hu

Testnevelési Tanszék

tanszékvezető: Tihanyiné Dr. Hős Ágnes főiskolai docens
tihanyine.hos.agnes@tok.elte.hu

Vizuális Nevelési Tanszék

tanszékvezető: Bakos Tamás főiskolai docens
bakos.tamas@tok.elte.hu

A kar oktatást segítő szervezeti egységei

Tanulmányi Referatúra

referens: Bicsák Csilla
bicsak.csilla@tok.elte.hu

Könyvtár

igazgató: Vajda Albertné
vajda.albertne@tok.elte.hu

Multimédia Módszertani Csoport

vezető: Dr. Orczán Zsolt főiskolai docens
orczan.zsolt@tok.elte.hu

A CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

1. Az alapképzési szak megnevezése: csecsemő- és kisgyermeknevelő (Infant and Early Childhood Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)

szakképzettség: csecsemő- és kisgyermeknevelő

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Infant and Early Childhood Educator

3. Képzési terület: pedagógusképzés.

4. Képzési ág: óvodapedagógus, tanító.

5. A képzési idő félévekben: 6 félév.

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit.

6.1. A képzési ág közös képzési szakaszához rendelhető kreditek minimális értéke: 10 kredit,

6.2. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit,

6.3. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit,

6.4. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 80 kredit

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik megfelelő fejlesztési és nevelési módszereket alkalmaznak az újszülöttkortól a 3 (legfeljebb 5) éves korig terjedő életszakaszban ellátásra szoruló csecsemők és kisgyermekek gondozása és fejlesztése érdekében. Megszerzett komplex gondozási, pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi ismereteik birtokában segítik a célzott korosztály egészséges testi, érzelmi, kapcsolati és beszédképességének, illetve értelmi képességeinek a fejlődését, szocializációját, valamint támogatják a kisgyermekes családok nevelési tevékenységét. Alkalmasak gondozói, nevelői, közvetítői, képviselői és tanácsadói feladatok elvégzésére. A végzettek kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

Közös kompetenciák az óvodapedagógus, tanító képzési ágban

A hallgatók ismerik:

- az egyetemes és a magyar nevelés és iskoláztatás történetének jellemzőit;
- a kisgyermek és a 6-12 évesek fejlődésének pszichológiai sajátosságait;
- Magyarország legújabb kori történetének és társadalmának kérdéseit;
- az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat.

a) az alapfokozat birtokában a csecsemő- és kisgyermeknevelők a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy ismerik:

a csecsemő- és kisgyermekkor jellemzőit, a testi és pszichés események érési, fejlődési jellegzetességeit és a fejlesztés lehetőségeit, a korosztály igényeit, szükségleteit, és az azokra adandó, szakmailag megfelelő, az egészséges testi és szellemi fejlődést, az önállóság kialakulását befolyásoló válaszokat, tényezőket, az adott korosztály nevelési, gondozási, ápolási, táplálási feladatait és az egészséges fejlődéshez szükséges higiénés, életmódbeli, kulturális, kommunikációs szokások kialakításának módszertani lehetőségeit, a művészeti nevelés (gyermekirodalom, ének-zene, vizuális kultúra), a gyermekfolklór és a játék személyiségfejlesztő hatását és ezeknek a nevelési-fejlesztési célok elérését szolgáló formáit, módszereit, a csecsemő- és kisgyermeknevelői tevékenység jogi és közigazgatási kereteit, a szakmai adminisztrációs teendőket, a három év alatti korosztály családon kívüli ellátási formáinak specifikumait, a családi nevelési hatások és a korai személyes kötődés jelentőségét, a szakma etikai szabályait, a szociális ellátórendszer működését és a szociális professzió alapjait, az elektronikus információs rendszereket,

b) az ismeretek alkalmazását illetően alkalmasak:

holisztikus szemléletük birtokában a rájuk bízott gyermekek fejlesztési, nevelési, gondozási (szükség esetén ápolási) feladatainak ellátására, a korai nevelés pedagógiai módszereinek alkalmazására, a normál fejlődés menet törvényszerűségeinek felismerésére, az esetleges eltérések családi kontextusban történő értelmezésére és adekvát fejlesztési, nevelési, tanácsadási módszerek meghatározására, jó kapcsolat kialakítására és együttműködésre a kisgyermekkel, illetve a gyermekeket nevelő családokkal, a csecsemő és kisgyermek gondozása-nevelése során a napközbeni ellátást segítő más szakemberekkel való együttműködésre, az intézményi adminisztrációs és dokumentációs munka elvégzésére, szakterületükön vezetői feladatok ellátására, szolgáltatások szervezésére a kisgyermeket nevelő családok, valamint a gyermekgondozáson levő anyák számára, gyermekintézményben a gyermekek állapotának, szükségleteinek megfelelő körülmények és feladatok meghatározására, illetve a csecsemő- és kisgyermek korosztály nevelési, fejlesztési feladatainak ellátására, az egyéni ellátást biztosító rugalmas, folyamatos napirend megszervezésére, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreáció feltételeit, az ellátásba kerülő gyermek számára a szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamatának megszervezésére és ezek feltételeinek megteremtésére, a család támogatására a gyermek nevelésében, tanácsadói feladatok ellátására a kisgyermekes szülők körében egyéni és csoportos tanácsadás, foglalkozásvezetés formájában, a csecsemők és kisgyermekes ellátásához kapcsolódó dokumentáció vezetésére, a jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatok és információk kezelésére, a gyermeki fejlődéshez szükséges környezet, berendezési tárgyak, eszközök, eljárások, illetve digitális adathordozók, elektronikus információs rendszerek céljának megfelelő kiválasztására és alkalmazására, szóban vagy írásban a hatékony kommunikációra, legalább egy idegen nyelv ismeretében az adott nyelvű szakirodalomban való tájékozódásra,

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek:

- megfelelő szakmai identitással, a személyes kompetenciák és kompetenciahatárok felismerése, tudatos kezelése, önreflexió képességével
- megfelelő szociális és kommunikációs képességekkel,
- empátiával,
- egyéni döntéshozatali készséggel,
- személyes felelősségvállalással,
- alkalmazkodó képességgel,
- csoportmunkában való munkavégzés képességével,
- szakmaközi együttműködési képességgel,
- a szakma etikai szabályainak betartása iránti elkötelezettséggel.

8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó) ismeretkörök:

alapozó ismeretek: 20-35 kredit

társadalomismereti, egészségtudományi, pszichológiai, pedagógiai, jogi és igazgatási, valamint informatikai alapismeretek; a szakmai nevelői képességeket fejlesztő alapismeretek;

szakmai törzsanyag: 120-140 kredit

a) általános szakterületi ismeretek: 70-80 kredit

- a 0-5 éves korosztályra és a családokra vonatkozó pedagógiai, pszichológiai, életvezetési elméleti ismeretek, gyakorlati munkaformák és módszerek. A főbb fejlesztési területek és módszerek (beszéd- és játéktevékenység, ének-zene, mozgásos és alkotótevékenységek, mese, vers, bábozás) ezek fejlesztési, és pedagógiai diagnosztikai lehetőségei,
- a kommunikáció elméleti és gyakorlati kérdései, a segítő beszélgetés, szakmai kapcsolattartás,
- a családra, a családi szerepekre és a családdal való kapcsolattartásra vonatkozó ismeretek,
- társadalmi, szociálpolitikai, gyermekvédelmi alapismeretek,
- gondozási és egészségügyi ismeretek: gyermekgyógyászat, alkalmazott gyógyszer-tan, ápolás- és táplálkozástan, alvás, pihenés, higiéné;

b) differenciált szakmai ismeretek: 20-30 kredit

- a korai fejlesztés módszerei; a spontán érés támogatása,
- környezeti hátrányok kiegyenlítése, multikulturális nevelés, szegregáció és integráció,
- sajátos nevelési igényű gyermekek körében a gyógypedagógus által irányított speciális korai fejlesztés intézményes segítése,
- a 0-3 éves korú gyermekeket nevelő családok és gyermeket várók felkészítése a kisgyermeknevelés rendszerszemléletű kezelésére. Az egyéni és csoportos tanácsadás módszereinek gyakorlása, szülőcsoportok foglalkozásainak a vezetése;

c) szakmai gyakorlat: 30 kredit

a szakmai gyakorlat magában foglalja: a képző intézményben végzett csoportos gyakorlati foglalkozásokat; a képző intézmény által hallgatói csoportoknak szervezett külső intézménylátogatásokat, a monitorozásokat; hospitálást egy vagy több intézményben, a külső intézményben végzett egyéni tevékenységeket, a csecsemő- és kisgyermekellátás alapvető feladatainak begyakorlására, egy választott speciális területhez (pl. korai fejlesztéshez, egyéni és szülőcsoportos tanácsadáshoz) kapcsolódó speciális ismeretek terepgyakorlata, az egyéni összefüggő külső terepgyakorlatot.

A gyakorlat szintjei:

- szakmai képességfejlesztés,
- tájékozódás az ellátó intézmények megismerésére,
- az ellátandó tevékenységek megismerése, laborgyakorlatok, előkészítő kisegítő feladatok ellátása,
- önálló tevékenységek végzése terepen.

9. Idegennyelvi követelmények:

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

**A CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ ALAPSZAK
ÓRA- VIZSGA- ÉS KREDITTERVE HETI ÓRASZÁMOKKAL ÉS
ELŐFELTÉTELEKKEL
(mintatanterv)**

TÁRSADALOMTUDOMÁNY								
TANEGYSÉGEK	Kredit	F é l é v e k						Előfel- tételek
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
CBN08A01e A szociológia alapjai	2	2+0 k						
CBN08A02e Filozófia	2		1+0 k					
CBN08A03s Etika	2		0+2 gyj					
CBN08A04e Magyarország a 20. sz.-ban Δ	4					2+2 k		
CBN08A05e Jogi és igazgatási alapismeretek (gyermek- és családjog, a gyermekintézmények jogi és igazgatási ismeretei)	2				1+0 k			
CBN08A06e Családszociológia	3			2+0 k				
CBN08A07e A szociálpolitika alapjai	3			2+0 k				
CBN08A08e Család- és gyermekvédelem	3	2+0 k						

Δ oktatásszervezési szempontból 2 óra előadás, 2 óra szeminárium (Magyarország a 20. sz.-ban)

NEVELÉSTUDOMÁNY								
TANEGYSÉGEK	Kredit	F é l é v e k						Előfel- tételek
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
CBN06A01e Bevezetés a pszichológiába	2	2+0 k						
CBN06A02e Neveléstörténet Δ	4	2+1 k						
CBN06A03e Nevelésmélet	3		2+0 k					
CBN03A01g Informatika a pedagógiai munkában	3	0+2* gyj						
CBN06A04s Szakmai készségfejlesztés I.	3	0+3* m						
CBN06A05e A személyiség fejlődése és alakulása	3		3+0 k					CBN06A01
CBN06A06e A játék pszichológiája és pedagógiája	3		2+1 gyj					CBN06A01
CBN06A07s Szakmai készségfejlesztés II. Esetmegbeszélés	3					0+3* m		CBN06A04
CBN06A08s Pedagógiai pszichológia	2			0+2 gyj				CBN06A05
CBN06A09s Mentálhigiéne (életvezetési ismeretek)	2				0+2 gyj			
CBN06A10s Segítő kapcsolat és tanácsadás módszertana I. (kommunikációs alapok)	3				0+3 m			
CBN06A11s Segítő kapcsolat és tanácsadás módszertana II. (nevelési tanácsadás)	3					0+3 m		
CBN06A12e A kisgyermekkor pedagógiája	3			3+0 k				CBN06A05
CBN06A13e A kisgyermeknevelés intézményei A kisgyermekellátás formáinak jogi szabályozása	3			2+0 k				CBN06A02 CBN06A03
CBN06A14e Családpedagógia	2			2+0 k				CBN06A03
CBN06A15s Gyógypedagógiai alapismeretek	2				0+2 gyj			CBN06A14
CBN06A16s Differenciáló pedagógia	2					0+2 gyj		

*25 fő felett csoportbontás

Δ oktatásszervezési szempontból 2 óra előadás, 1 óra szeminárium

EGÉSZSÉGTUDOMÁNY								
TANEGYSÉGEK	Kredit	F é l é v e k						Előfel- tételek
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
CBN10A01e Funkcionális anatómia	3	2+0 k						
CBN10A02e Az egészséges csecsemő- és kisgyermek fejlődése és gondozása	3	2+0 k						
CBN10A03g Az egészséges csecsemő- és kisgyermek fejlődése és gondozása – gyakorlat ◊	2	0+2* gyj						
CBN10A04e Gyermekegyógyászat és alkalmazott gyógyszer- fertőző betegségek	3		3+0 k					CBN10A02
CBN10A05g Gyermekegyógyászat Δ ◊	3		1+2* gyj					CBN10A02 CBN10A03
CBN10A06g Táplálkozás	3			0+2 gyj				CBN10A05
CBN10A07e Egészséges életmódra nevelés; Járványtan; Elsősegélynyújtás	3				3+0 gyj			CBN10A05

*14 fő felett csoportbontás

Δ oktatásszervezési szempontból 1 óra előadás, 2 óra gyakorlat

◊ csak csecsemő- és kisgyermeknevelő szakra felvetteknek

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM								
TANEGYSÉGEK	Kredit	F é l é v e k						Előfel- tételek
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
CBN04A01s Beszédművelés vagy CBN04A02s Beszédtechnika	2	0+2* gyj						
CBN04A03s Nyelvművelés	2		0+2* gyj					CBN04A01! V. CBN04A02!
CBN04A04s A beszédfejlődés segítése	2			0+2 gyj				CBN04A01! V. CBN04A02!
CBN04A05s Gyermekegyógyászat és módszertana	2			0+3 gyj				
INFORMATIKA								
CBN03A01g Informatika a pedagógiai munkában	3	0+2* gyj						

VIZUÁLIS NEVELÉS								
TANEGYSÉGEK	Kredit	F é l é v e k						Előfel- tételek
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
CBN12A01s Vizuális nevelés és módszertana	2		0+2* gyj					
CBN12A02s Bábjáték és módszertana	2			0+2* gyj				
ÉNEK-ZENEI NEVELÉS								
CBN02A01s Ének-zenei nevelés és módszertana I.	1	0+1** gyj						
CBN02A02s Ének-zenei nevelés és módszertana II.	1		0+1** gyj					CBN0201
CBN02A03s Ének-zenei nevelés és módszertana III.	1			0+1** k				CBN0202
CBN02A04s Zenei játékok az első életévekben	1				0+1 gyj			CBN0203
TESTNEVELÉS								
CBN11A01s A mozgásfejlődés segítése	3				0+2*** gyj			CBN1002, CBN1003

*20 fő felett csoportbontás

**25 fő felett csoportbontás

***30 fő felett csoportbontás

SZAKMAI GYAKORLAT								
TANEGYSÉGEK	Kredit	F é l é v e k						Előfel- tételek
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
CBN00A01g Csoportos nevelési gyakorlat I.	2	0+3 m						
CBN00A02g Csoportos nevelési gyakorlat II	2		0+2 gyj					CBN0001
CBN00A03g Csoportos nevelési gyak. III.	3			0+3 gyj				CBN0002
CBN00A04g Csoportos nevelési gyak. IV.	2				0+2 gyj			CBN0003
CBN00A05g Egyéni nevelési gyakorlat I.	3		0+2 gyj					CBN0001
CBN00A06g Egyéni nevelési gyakorlat II.	2			0+2 gyj				CBN0005
CBN00A07g Egyéni nevelési gyakorlat III..	3				0+3 gyj			CBN0006
CBN00A08g Korai fejlesztés gyakorlat	3					0+3 gyj		CBN0007
CBN00A09g Egyéni összefüggő terepgyakorlat	10						120 gyj	CBN0008

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK (KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK)								
TANEGYSÉGEK	Kredit	F é l é v e k						Előfel- tételek
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
NEVELÉSTUDOMÁNY (KV)								
CBN06KV17s Korai fejlesztés	3					0+3gyj		
CBN06KV18e A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	3					2+0k		
CBN06KV19s Inter- és multikulturális nevelés	3					0+2gyj		
CBN06KV20s Család-bölcsőde-óvoda kapcsolatrendszere; Szülőcsoportok vezetése	3						0+2m	
CBN06KV21s A kisgyermekkor kutatása	3						0+2gyj	
CBN06KV22s Játékterápia	3						0+2gyj	CBN0606
IDEGEN NYELV (KV)								
Szaknyelv I. - CBN01KV01 Angol - CBN07KV01 Német	3				0+2gyj			
Szaknyelv II. - CBN01KV02 Angol - CBN07KV02 Német	3					0+2gyj		CBN010 V. CBN0701

AZ ELŐÍRT VÁLASZTHATÓ TARTALMÚ TANULMÁNYI MUNKA	
SZABV... Szabadon választható tantárgyak 10 kredit	A kari honlapon félévente közzétett SZABV kódú tárgyak közül a 6 félév alatt 10 kreditet kell teljesíteni.
SZAKDOLGOZAT 10 kredit	Szakdolgozati témát a 3. félév végén kell választani a kari honlapon félévente közzétett kínálatból.
SZAKDOLGOZATI KONZULTÁCIÓ	A Tanulmányi Osztály honlapján olvasható útmutató szerint kell teljesíteni.

	össz	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Összes óraszám alap	92	56	20	0	4	12	0
Összes óraszám ts szakmai t	24	8	0	16	0	0	0
Összes óraszám n szakmai t	120	0	24	36	28	32	0
Összes óraszám e szakmai t	64	20	24	8	12	0	0
Összes óraszám m szakmai t	76	12	20	32	12	0	0
Összes óraszám diff szakmai	68	0	0	0	8	36	24
Összes óraszám gyak	420	45	60	75	75	45	120

	össz	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Összes kredit alap	30	17	7	0	2	4	0
Összes kredit ts szakmai t	9	3	0	6	0	0	0
Összes kredit n szakmai t	31	0	6	10	7	8	0
Összes kredit e szakmai t	17	5	6	3	3	0	0
Összes kredit m szakmai t	19	3	5	7	4	0	0
Összes kredit diff szakmai	24	0	0	0	3	12	9
Összes kredit gyak	30	2	5	5	5	3	10
	160	30	29	31	24	27	19
Szakedolgozat	10						10
Szab. vál.	10		2		3	3	2
	180	29	31	32	27	30	31

Kollokvium	19	6	4	6	1	2	0
Gyakorlati jegy	34	4	8	7	8	5	3
Minősítés	6	2	0	0	1	2	1

A CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ ALAPSZAK TANTÁRGYLEÍRÁSAI

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
CBN08A01e A szociológia alapjai	2+0	2	k	K	I.	-

CÉL: A tantárgy célja, hogy a hallgatókat képessé tegye a társadalom és különböző, jelenlegi és leendő mikrokörnyezeteik alaposabb, elmélyültebb és pontosabb megértésére. Lehetőséget ad speciális témák kidolgozásához, alapot biztosít a lokálisan érzékelhető problémák megoldásához. További cél, hogy a tantárgy keretén belül a hallgatók fogalmat alkossanak a szociológia tudományáról.

TANANYAG: A szociológia tárgya és szemlélete. A szociológia gyakorlati jelentősége. A szociológia főbb történeti korszakai, szakaszai, módszertana, alapfogalmai, definíciói. A szakszerű tudományos empirikus vizsgálati módszerekről. A szociológia szakterületei. Életmód, normák, értékek, és változásai. Szocializáció és iskolai végzettség összefüggései. A társadalmi struktúra történeti változásai Magyarországon. A társadalmi mobilitás történeti változásai. A demográfiai struktúra változásai és a generációk együttélésének értelmezései. Szegénység és depriváció. A kultúra szociológiája. **KÖVETELMÉNY:** A kollokvium az előadások és a forrásművek ismeretét kéri számon, egy zárthelyi dolgozat formájában

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN08A02e Filozófia	1+0	2	k	K	II.	-

CÉL: A nevelőmunkával összefüggő filozófiai problémák vizsgálata, a kritikai gondolkodás, valamint az egyetemes emberi értékek követésének és közvetítésének megalapozása. **TANANYAG:** A kurzus bevezetést nyújt a gondolkodás történetének legkiemelkedőbb fejezeteibe és a különböző kultúrák, értékrendek vizsgálatába. Az előadások a filozófiai gondolkodás egyes központi problémáit taglalják, hangsúlyozva azokat az aspektusokat, melyek a jelenkor társadalmában is tükröződnek. A kurzus támpontokat nyújt a harmadik évezred értékrendi és világnézeti kérdéseiben való tájékozódáshoz. **KÖVETELMÉNY:** Könyvtári és internetes források gyakorlott használata a tájékozódás és a filozófiai problémák feldolgozása során. A kurzust lezáró vizsgán számot kell adni esztörténetben való jártasságról.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN08A03s Etika	0+2	2	gyj	K	II.	-

CÉL: felkészülés a gyermekek gondozását, nevelését vállaló felnőttek tudatos erkölcsi felelősségvállalására, a társadalmi szolidaritás, valamint a környezetért való felelősség képviselésére. **TANANYAG:** Az ismeretek bővítéséhez kapcsolódó kompetenciák fejlesztése: az emberi méltóságot tiszteletben tartó, megértő, humánus magatartás teoretikus megalapozása. Tájékozódás az erkölcsi szabályok, normák és értékek, a kortárs hazai értékrendek, értékhierarchiák elemzése, valamint a jogelvek és az erkölcsi értékek viszonyának elemzése körében. Az ismeretek alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák fejlesztése: konkrét élethelyzetek erkölcsi elemzésének gyakorlása a gondozás, a nevelés jellemző szituációiban (pl. a gyermek mentális és fizikai bántalmazásának jelei esetén követendő erkölcsi elvek alkalmazása), valamint a nevelői-gondozói munka felelősségének társadalmi megítélése körében. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen tudatában a rá bízott gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos erkölcsi felelősségnek, valamint ismerje a családdal

való kapcsolattartás normáit, legyen képes az erkölcsi értékrendek különbségeiből eredő konfliktushelyzetek empátikus kezelésére. A gyakorlati jegyet a szemináriumi feladat teljesítése határozza meg.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN08A04e Magyarország a 20. században	2+2 Δ	4	k	K	V.	-

Δ oktatásszervezési szempontból 2 óra előadás, 2 óra szeminárium

CÉL: hogy átfogó képet adjon hallgatóinknak hazánk 20. századi történetéről, annak érdekében, hogy a közelmúlt narratíváinak tárgyyszerű ismeretével s az órák során fejlesztendő humánus történeti szemlélettel, a konstruktív problémamegoldás szándékával, a másság iránti tisztelettel, toleranciával közelítsenek napjaink problémáihoz. Fejleszteni kívánjuk önálló forráskereső, -feldolgozó képességüket, segítve a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértését, önálló, kritikai értelmezését. **TANANYAG:** az emberi és polgári jogokra vonatkozó elképzelések alakulása Európában és Magyarországon. A világ és hazánk népességének alakulása, demográfiai sajátosságaink; gazdaságunk, társadalmunk, foglalkoztatási és jövedelmi viszonyaink, településszerkezetünk néhány sajátossága, mindezek hatásai az emberek egészségi állapotára, várható élettartamuk alakulására. A magyar társadalom iskolázási/iskolázottsági jellemzőinek, kulturális fogyasztásának trendjei; lakosságunk nemzetiségi, vallási összetételének változása, az állam és az egyházak viszonyának alakulása; nemzetiségeink jogi, kulturális, szociális helyzete; nemzeti sajátosságaink megőrzésének esélyei az EU-ban. **KÖVETELMÉNY:** a kollokviumon az előadások és a kötelező irodalom ismeretét kérjük számon.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN08A05e Jogi és igazgatási alapismeretek	1+0	2	k	K	IV.	-

CÉL: Felkészítés az alapvető állampolgári kompetenciákra: a demokrácia közegében való cselekvésre, a jogkövető magatartásra, a hivatás gyakorlatában jellemzően előforduló jogi-igazgatási feladatok kezelésére. **TANANYAG:** Az állam és a jog fogalomrendszere, az államszervezet felépítése, alkotmányos alapjai. Az emberi és polgári jogok, az Európai Unió polgárainak jogai, közös jogintézményei. A jogállamiság a jogrendszer. A jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségei; az Alkotmánybíróság; az országgyűlési biztosok; az Állami Számvevőszék; bíróságok. Az állampolgári részvétel az államéletben és a politikai hatalom gyakorlásában. A kisebbségi jogok. A szociális és társadalombiztosítási ellátások jogi szabályozása, az egészségügyi ellátások szabályai, családjog, gyermeki jogok, szülői jogok és köteleességek. Az állam és az önkormányzatok viszonya, a helyi önkormányzatok feladatai, a közigazgatás szervezetei és intézményei, jogi szabályai. A közigazgatási eljárás adminisztrációja, alapeljárás, jogorvoslat. Az egyházak és a civil szervezetek jogi szabályozása. **KÖVETELMÉNY:** kollokviumon adjon számot a félévben tanultakról, s arról, hogy alkalmazni is tudja ismereteit.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN08A06e Családszociológia	2+0	3	k	K	III.	-

CÉL: Adjon áttekintést a családszociológiai elméletekről. Ismertesse meg a történeti családtípusokat és a modern nukleáris családot. Mutassa be, hogy az egyes társadalmi rétegcsoportok családmódelljei miben különböznek egymástól. Ismertesse meg a diszfunkcionális családi működés jeleit. Járuljon hozzá a hallgatók társadalmi érzékenységének fokozásához. **TANANYAG:** A család mint intézmény

szerpe a társadalomban. Családszociológiai elméletek. A középkori családháztartás. A modern nukleáris család funkciói, struktúrája és működése. Családtípusok, családtipológiák. Kisebbségi családmmodellek. A gyerekek szocializációja a cigány családokban. A családon belüli kommunikáció változásai a modernizáció során. Diszfunkcionális családok. Demográfiai ismeretek. **KÖVETELMÉNY:** Ismerjék az egyes történeti korszakokra jellemző családmmodelleket, az egyes szubkultúrák, kisebbségi csoportok családi struktúráiban megmutatkozó különbségeket. Legyenek képesek összefoglalni, hogy az utóbbi tíz év társadalmi változásai milyen hatást gyakoroltak a családok mindennapi életére Magyarországon és Európában. Legyen ismeretük a diszfunkcionálisan működő családról. Rendelkezzenek bizonyos alapvető társadalmi érzékenységgel a gyermekek és a szülők iránt.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN08A07e A szociálpolitika alapjai	2+0	3	k	K	III.	-

CÉL: közvetíteni azokat a fogalmakat és szakmai összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére irányuló politikai gyakorlatot érthetővé teszik. A szakterületet meghatározó legfontosabb jogszabályok birtokában, képessé tenni a hallgatókat szociálpolitikai területeken a döntéshozatalra, állásfoglalásra. **TANANYAG:** szociálpolitikai alapozás; a szociálpolitikát meghatározó tényezők és kapcsolatok, a társadalompolitika, jóléti politika, szegénységpolitika, szociális szükségletek, és kielégítésük módjai, szociális problémák, a szociálpolitika szereplői, szociális közigazgatás. A problematikus társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó szociális ellátások: szegénység, gyermekszegénység, munkanélküliség, foglalkoztatás, hajléktalanság, lakhatás, az előregedésből fakadó ellátások, a társadalmi integrációt segítő intézkedések és intézmények különös tekintettel a gyermekek védelmére. **KÖVETELMÉNY:** A kollokviumon az előadások és az előírt forrásművek anyagának ismeretéből kell számot adni. A kollokvium előfeltétele esettanulmányok készítése és leadása a szorgalmi időszak utolsó napjáig.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN08A08e Család- és gyermekvédelem	2+0	3	k	K	I.	-

CÉL: Gyerek- és személyközpontú, szociális érzékenységgel bíró és segítő-fejlesztő attitűd alakítása. A gyermek- és családvédelmi intézményhálózat és jogi háttere megismertetése. Felkészítés a gyermekvédelmi problémák felismerésére, kezelésére, a gyermekvédelemben részt vevő segítő intézmények kompetenciáinak, működésének, a gyermek- és családvédelemben használt módszerek megismertetése. **TANANYAG:** A gyermek- és családvédelem alapfogalmai. A gyermek- és családvédelem jogi szabályozása. A gyermekvédelmi jelzőrendszer és a családi nevelést segítő intézmények. A gyermekvédelem helye, helyzete a bölcsődei életben: a gyermekvédelmi felelős lehetőségei, feladatköre. A bölcsődei csecsemő- és kisgyermek nevelő külső és belső kapcsolatrendszere a gyermek- és családvédelmi munka érdekében. A család szociokulturális helyzetéből adódó problémák. A családi problémák hatása a gyermekekre: válás, egyszülős családok. A családon belüli erőszak. A gyermekbántalmazás tünetei, kezelése. A családi konfliktusok megelőzésének, feloldásának lehetőségei – a mediáció. A segítő kapcsolat tipikus játszmái. **KÖVETELMÉNY:** Lássák át a gyermekvédelem jogi hátterét, legyenek tisztában az adatvédelem és a titoktartás jelentőségével. Ismerjék és használják azokat a forrásokat és szervezeteket, melyek szakmai, csecsemő- és kisgyermek nevelő, fejlesztői munkájukat segíthetik. Ismerjék a gyermek- és ifjúságvédelem intézményrendszerének jelenét. Legyenek képesek a konfliktushelyzetek és problémák feltárása és megoldása érdekében szakmai segítség kérni. Ismerjék a kollegiális együttműködés etikai normáit.

NEVELÉSTUDOMÁNY

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A01e Bevezetés a pszichológiába	2+0	2	k	K	I.	-

CÉL: Alapozza meg a korszerű, tudományos pszichológiai ismereteket, a további kapcsolódó tantárgyakat, segítse elő a toleráns, empátikus szemléletmód kialakulását. Ismertesse az általános-, a személyiség- és szociálpszichológia alapjelenségeit, keltse fel az ön- és társismereti igényt. Készítsen fel a pedagógiai munka mint társas térben végzett interaktív tevékenység elemzésére, hatékonyságának fokozására. **TANANYAG:** A pszichológia nézőpontjai. A tanulást megalapozó megismerési folyamatok. A tanulás értelmezése és fajtái. Tanulási stílusok, tanulási stratégiák. Viselkedésünk mozgatórugói. A társas megismerés jelenségei. Az attitűd fogalma, az attitűdök szerepe az interakciókban. A sztereotípiák és az előítéletek. A társas befolyásolás jelenségei. A személyiség fogalma, elméleti megközelítései **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen tisztában a pszichológia jelentőségével a pedagógiai munkában. Ismerje a pszichológia főbb nézőpontjait, az általános-, személyiség- és szociálpszichológiai alapfogalmakat, elméleteket. Ismerje és használja a pszichológiai szakkifejezéseket. Értse a „hétköznapi pszichológia” és a tudományos pszichológia különbségét. Legyen tisztában az emberi természet sokféleségével. Legyen képes az ismeretek önálló, kritikus feldolgozására.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A02e Neveléstörténet	2+1 Δ	4	k	K	I.	-

Δ oktatásszervezési szempontból 2 óra előadás, 1 óra szeminárium

CÉL: Alapozza meg a hallgatók neveléstörténeti szemléletét, ismertesse meg a különböző korokban kialakult gyermekképet, alakítsa ki tájékozottságot a különböző berendezkedésű társadalmak neveléséről alkotott felfogásáról. (az ókortól napjainkig), nyújtson alapot a nevelhetőség megértéséhez, erősítse a klasszikus és progresszív tartalmak érthetőségét a különbözőségek tekintetében. **TANANYAG:** •A nevelés ókori, középkori, újkori egyetemes jellege, gondolkodói. A hazai nevelésügy kialakulása, történeti változásai. Az első hazai intézmények. A felekezeti és az állami nevelés sajátosságai, a polgári és reformtörekvések kiszélesedése, és reneszánsza napjainkban. A gyermekről alkotott felfogások változásának bemutatása. (A gyermek és a család, a gyermek és a társadalom.) **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék a neveléstörténet alapvető tudáskészletét, lássák át a változásokat a fejlődés folyamatát, irányait. Ismerjék és alkalmazzák a gyermekfelfogáshoz kapcsolódó összefüggéseket a társadalmak berendezkedése és a nevelés viszonyrendszerében, tudják értelmezni a különböző szépirodalmi művekben megjelenő gyermekszerepeket, fedezzenek fel ok-okozati relációkat, tudják a tárgyhöz kapcsolni az egyes korok képzőművészeti alkotásait, épüljön be a gyermekhez való viszonyulásba a neveléstörténetből elsajátított humanista szemlélet, tudják értelmezni a nevelőmunka pálya specifikus folyamatát történetiségbe ágyazottnak.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A03e Nevelésmélelt	2+0	3	k	K	II.	-

CÉL: Alapozza meg a hallgatók pedagógusi kompetenciáját, elméleti és módszertani kultúráját. Közvetítsen olyan korszerű pedagógiai szemléletet és műveltséget, amelyre a további szakismeretek ráépülhetnek, és amely hozzásegíti a hallgatókat a 0-3 éves gyerekek nevelési feladatainak hatékony megoldásához. **TANANYAG:** Pedagógiai elméletek; a nevelésre vonatkozó hétköznapi és tudományos elméletek. A nevelés értelmezései. A szocializáció folyamata, a nevelés és szocializáció kapcsolata. A nevelhetőség kérdései, a nevelés szükségessége és lehetősége. Gyermekkép és nevelés.

A nevelés színterei: A család. A családi nevelés változásai és jellemzői. A családi és intézményes nevelés kölcsönhatása. A bölcsődei nevelés sajátosságai. Család és bölcsőde együttműködése, a család támogatása a nevelésben. Az óvodai nevelés fő jellemzői. A nevelés céljai és az értékek világa. A nevelés módszerei, közvetlen és közvetett nevelő hatások és módszerek. A jutalmazás és büntetés kérdései. A nevelő személye, a nevelői szerep és a nevelési viszony. Konfliktusok a nevelésben. A nevelés etikai kérdései. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék a neveléstudomány alapfogalmait, összefüggéseit, a legjelentősebb hazai és nemzetközi pedagógiai irányzatokat. Legyenek képesek neveléstudományi ismereteiket szakszerűen kifejezni és azokat szakirodalommal alátámasztani. Ismerjék a családi és intézményes nevelés jellemzőit, a bölcsődei-óvodai nevelés gyakorlati pedagógiai teendőit. Legyenek tájékozottak a családokban preferált értékekről, a családok nevelési gyakorlatáról, a gyermek szokásrendjének alakításáról. Ismerjék a pedagógus-etika alapvető normáit, legyenek elkötelezettek azok iránt.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A04s Szakmai készségfejlesztés I.	0+3*	3	m	K	I.	-

* 25 fő felett csoportbontás

CÉL: Fejlessze a hallgatók pedagógiai attitűdjét, készségeit, képességeit, társas hatékonyságát és szociális jártasságát, keltse fel az önismeret-önnevelés igényét, segítse a reális önismeret kialakítását, nyújtson lehetőséget a hallgatók számára az együttesség élményének megélésére, kapcsolatteremtő és empátiás készségük, toleranciájuk fejlesztésére, segítse a hallgatók együttműködési készségeinek fejlődését, pályaszocializációjuk megalapozását. **TANANYAG:** Mivel ez egy szabad interakciós csoport strukturált gyakorlatokkal, ezért tematikája a csoporttagok aktív együttműködésével alakul. Azonban mindenképpen érinti a következőket: Önismeret, személyiségfejlesztés reális énkép, tudatos önnevelés. Gyermekkori élmények és tapasztalatok – a Sorskönyv. Társas magatartás: kapcsolatteremtés, konfliktuskezelés. Az együttesség, mint segítő erő: segítségnyújtás, empátia. Bizalom, tolerancia, kompromisszumkészség. Pályaszocializáció, motívumok a szakmai és magánéletben. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató: legyen képes felismerni személyisége különböző vonásait, viselkedését meghatározó attitűdjeit, értékeit, hiedelmeit; legyen képes tudatosítani a cselekvései háttérben meghúzódó élettapasztalatait, berögződött szokásait, törekedjen a másokkal és önmagával szembeni elfogadásra, toleranciára.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A05e A személyiség fejlődése és alakulása	3+0	3	k	K	II.	CBN06A01e

CÉL: Ismertesse a fejlődést meghatározó belső és külső folyamatokat és hatásokat, a személyiséget alkotó pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának folyamatát, segítse elő a megfelelő pedagógiai attitűd, empátia és tolerancia kialakítását, a gyermekek optimális fejlesztésének megalapozását, az általános és egyedi vonások értelmezését, a különbségek elfogadását. **TANANYAG:** A fejlődéslélektan tárgya, története, módszerei, a fejlődés alapjai. A fejlődés átfogó elméletei. Az élet kezdete – a méhen belüli fejlődés, és az újszülöttkor. Biológiai változások az első életévben. A mozgás, észlelés, megismerés fejlődése csecsemőkorban; A szociabilitás – a korai kötődés; A szociális kompetencia, az éntudat kialakulása. A beszéd kialakulása és fejlődése, nyelv és kultúra. A kisgyermekkori fejlődés: A mozgás, megismerés fejlődése 1-3 éves korban; Az ösztönök és az én-fejlődés kisgyermekkorban; A nemi identitás kialakulása és változásai, a nemi szerep. A szocializáció folyamatai kisgyermekkorban – az önkontroll - az akarat kialakulása és a dackorszak; a szobatisztaság kialakulása. Az óvodáskori fejlődés. A személyiségfejlődés kitüntetett szakaszai - átmenet az iskolába; a kisiskoláskor; a prepubertás; a serdülőkor; a felnőttkor és az öregkor. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók rendelkezzenek pontos pszichológiai fogalmakkal, alapvető ismeretekkel a személyiség fejlődéséről és a fejlődést meghatározó alapfolyamatokról, legyenek jártasak az életkori és egyéni sajátosságok felismerésében.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A06e A játék pszichológiája és pedagógiája	2+1 Δ	3	gyj	K	II.	CBN06A01e

Δ oktatásszervezési szempontból 2 óra előadás, 1 óra szeminárium

CÉL: Adjon áttekintést a gyermek alapvető tevékenységéről, a játékról, annak lélektani és pedagógiai vonatkozásairól, készítsen fel a szabad játéktevékenységre inspiráló szociális és tárgyi környezet megteremtésére, erősítse azokat a jártasságokat, amelynek birtokában a jelölt képes a gyermekek belső motivációjú játéktevékenységének támogatására. **TANANYAG:** A játék, mint a gyermek létformája – történeti áttekintés és játékelméletek. A személyiségfejlődés és a játék összefüggései. A felnőtt és gyermek közös játéka a korai években. A gyermek testi, lelki fejlődése és a játék változásai. Játék egykorú társakkal. A játékot befolyásoló tényezők – a játszásra inspiráló környezet. Életkori és egyéni igények, élmények. A játék támogatása a különböző játékformákban. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék a kisgyermek játékanak általános jellemzőit és motivációs hátterét, értsék a fejlődés és játék összefüggését, a gyermek igényeitől és helyzetétől függően legyenek képesek a játék tartalmát gazdagítani, élményszerűségét fokozni.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A07s Szakmai készségfejlesztés II., esetmegbeszélés	0+3*	3	m	K	V.	CBN06A04s

* 25 fő felett csoportbontás

CÉL: Segítse elő a hallgatók kommunikációs-, empátiás-, és konfliktus-kezelő képességének fejlődését. Teremtse lehetőséget a hallgatók gyakorlati pedagógiai tapasztalatainak megbeszélésére, a tapasztalatok összevetésére. Segítse elő az elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok összefüggéseinek, egymásra épülésének megláttatását, kognitív feldolgozását, értelmezését. **TANANYAG:** Pedagógiai képességfejlesztés: megfigyelőképesség, elemző képesség, kommunikáció, együttműködés, konfliktuskezelés, mediáció. A bölcsődei gyakorlatok tapasztalatainak feldolgozása, nevelési helyzetek elemzése-értelmezése. Nevelési helyzetek eljátszása dramatikus módszerek alkalmazásával. A gyermekekkel, szülőkkel, kollégákkal kapcsolatos élmények, észrevételek, a gyakorlati pedagógiai munka során felmerülő nehézségeik, örömeik. **KÖVETELMÉNYEK:** A hallgató legyen képes hitelesen és következetesen kommunikálni, megfigyelni és értelmezni a metakommunikációs jelzéseket. Legyen képes saját kommunikációjának és viselkedésének kontrollálására, konfliktusok megoldására. Legyen képe saját konfliktuskezelő módszereiről, stressz tűrő képességéről, együttműködési képességéről

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A08s Pedagógiai pszichológia	0+2	2	gyj	K	III.	CBN06A05e

CÉL: Ismertesse meg a hallgatókkal a gyermek fejlődését befolyásoló külső tényezőket, készítsen fel a kisgyermeknevelés pszichológiai összetevőinek, sajátosságainak, jelenségeinek megértésére, alakítson ki pedagógiai tájékozottságot a csecsemő-és kisgyermekkorban megnyilvánuló pszichés problémák felismeréséről. **TANANYAG:** A család és az intézményes nevelés. A szocializációs elméletek. Emocionális önszabályozás és az emocionális kompetencia fejlődése. A bölcsődei nevelés és gondozás pszichológiai sajátosságai. A bölcsőde és a csecsemőotthon hatása a fejlődésre. A csecsemő-és kisgyermek csoportban nevelésének kérdései. A csecsemő-és kisgyermeknevelő, mint a gyermekcsoport vezetője; nevelési stílusok; a jutalmazás és a büntetés. A csecsemő-és kisgyermek megismerésének pedagógiai- és pszichológiai módszerei. A csecsemő- és kisgyermek nevelő szerep azonossága és különbsége az anyai szereppel. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók rendelkezzenek pontos

pedagógiai pszichológiai ismeretekkel, ismerjék az intézményes nevelés társas fejlődésre gyakorolt hatását, segítsék és támogassák a gyermekek társas beilleszkedését, ismerjék és alkalmazzák a gyermek pszichés fejlődését segítő nevelői eljárásokat csoporthelyzetben.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A09s Mentálhigiéné	0+2	2	gyj	K	IV.	-

CÉL: Ismertesse meg a hallgatókkal a mentálhigiéné alapvető fogalmait, nyújtson betekintést a mentálhigiéné megközelítésmódjaiba, módszereibe, keltse fel az önismeret és az önnevelés igényét, segítse a pályaszocializációt és a hallgatók gyakorlati munkáját, segítse a hallgatóknak megőrizni lelki egészségüket és elkerülni a kiégést. **TANANYAG:** A mentálhigiéné, a mentális egészség, a lelki egészségvédelem fogalma. A mentálhigiéné megközelítésmódjai, módszerei, szemlélete és konkrét tevékenységterületei. Az úgynevezett „setting” megközelítésmód gyakorlati szempontjai. A szülők mentálhigiénés segítése, a szülőkkel való kommunikáció. A kiégés szindróma, a lelki egészség-promóció önreflektív tartalmai. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók értsék a mentális egészség megőrzésének jelentőségét szakmai és magánéletük területein egyaránt, rendelkezzenek megfelelő önismerettel, önreflexióval, legyenek képesek szakszerű erőfeszítéseket tenni saját- és környezetük lelki egészségének megőrzésére, fejlesztésére, a pszichikus ártalmak megelőzésére.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A10s Segítő kapcsolat és tanácsadás módszertana I. (kommunikációs alapok)	0+3	3	m	K	IV.	-

CÉL: Mutassa be a kommunikáció alapfogalmait, a kommunikációs folyamat törvényszerűségeit, a kommunikációs folyamatot befolyásoló tényezőket. Ismertesse a családok megismerésének és segítségének alapvető formáit, a segítő intézményrendszer szerepét, működését. Segítse elő a hallgatók pedagógiai szemléletének formálását, felkészítésüket a szülőkkel való közös munkára. **TANANYAG:** A kommunikáció elméleti alapjai. A kommunikációs folyamat alakulását befolyásoló tényezők: szociális, kulturális, egyéni sajátosságok – én-állapotok és játszmák. Hitelesség és empátia. Szülői funkciók, szülői jogok, a családi rejtett tanterv. Anamnézis, családlátogatás, környezettanulmány, interjú készítése és felhasználása. A szülői bevonás. A csecsemő- és kisgyermek nevelő munkáját segítő háttérintézmények szerepe, szakvélemények értékelése, felhasználásuk, a szakmai kompetencia határai. Speciális nevelési szükségletű gyermekek, a szülők és a család, és a kisgyermekgondozó intézményekbe való átmenet kérdései. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók rendelkezzenek pontos ismeretekkel a kommunikációs folyamat működésének szabályairól, ismerjék a segítő intézményrendszer elemeit, a szakmai együttműködés etikai szabályait, a bölcsődei, kisgyermekgondozó intézményi pedagógus kompetenciahatárait, a családi háttér megismerésének módszereit, a családdal való kapcsolattartás korszerű formáit.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A11s Segítő kapcsolat és tanácsadás módszertana II. (nevelési tanácsadás)	0+3	3	m	K	V.	-

CÉL: Ismertesse a tanácsadás alapfogalmait, feltételeit, elméleti alapjait, az alapvető tanácsadási modelleket, formákat, a segítő intézményrendszereket. Nyújtson lehetőséget a segítő beszélgetés elméletének és gyakorlatának megismeréséhez, segítse elő a hallgatók szociális érzékenységének és kompetenciájának növelését. **TANANYAG:** A tanácsadás fogalma, lehetőségei, problémái, a konzulens személye. A segítségnyújtás szükségességét meghatározó egyéni és társas feltételek.

Tanácsadási modellek, a tanácsadás folyamata, etikai feltételei. A tanácsadás színterei. Az egyéni konzultáció elmélete és gyakorlata, csoportos tanácsadás. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék a család mint támogatórendszer és mint problémaforrás jellemzőit, ismerjék fel a szakmai kompetenciák határait, a segítő intézményekkel való hatékony együttműködés lehetőségeit, ismerjék a segítő beszélgetés jellemzőit, legyenek képesek a segítő intézményrendszer szakvéleményeinek értelmezésére, a család, a szülők és az intézmények közötti együttműködés elősegítésére.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A12e A kisgyermekkor pedagógiája	3+0	3	k	K	III.	CBN06A05e

CÉL: Bővítse a hallgatók ismereteit a 0-4 éves gyermek fejlődését meghatározó belső és külső hatásrendszer bemutatásával és a korosztály fejlődéséhez illeszkedő nevelési sajátosságok kiemelésével. Nyújtson metodikai segítséget a gyermekek életkori és aktuális igényeivel összhangban álló környezeti feltételek megteremtéséhez, a tevékenységrendszer kialakításához és a kapcsolati kultúra formálásához. **TANANYAG:** A gyermek önállóságának kérdései, önállóság és kontroll. Szociális kompetenciák a születéstől az óvodába lépésig. Szeretetigény és a szülői ráhangolódás. A biztonságos kötődés és az érzelmi szabályozás. Az éntudat és a szociális megerősítés. Korlátozás és rugalmasság a szokások alakításában. A jutalmazás-büntetés. Táguló világ: a társas kapcsolatok és a társas érzelmek. A napirend szervezés feladatai és a gondozás jelentősége. Egyéni gondozás és a csoportos gondozás fokozatai. A gondozási műveletek jelentősége a kisgyermek biztonságérzetének és együttműködési készségének szempontjából. A csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó feladatai a csecsemő és a kisgyermek önálló szabad mozgásának, játékanak, ábrázoló tevékenységének, beszélgető kedvének, irodalmi, zenei nevelésének tekintetében. Az egyéni érdeklődés, az egyéni tulajdonságok számotartása, fejlesztési lehetőségei. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék a csecsemő és kisgyermekkor legfontosabb változásait, alapvető testi és lelki igényeit; a kisgyermek életkori és egyéni sajátosságaihoz, valamint aktuális állapotához illeszkedő nevelési és gondozási feladatokat. Legyenek képesek a kisgyermek egészséges fejlődését elősegítő szociális és fizikai környezet kialakítására, a gyermek fejlődését elősegítő nevelési-gondozási feladatok végzésére.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A13e A kisgyermeknevelés intézményei, a kisgyermekellátás formáinak jogi szabályozása	2+0	3	k	K	III.	CBN06A02e CBN06A03e

CÉL: A hallgatók megismertetése a kisgyermekkor nevelés intézménytörténetével, a magyarországi hagyományos és az utóbbi évtizedekben átalakult intézményes nevelés és gondozás rendszerével, a kisgyermekellátást- és védelmet biztosító szolgáltatásokkal. Átfogó, reális helyzetkép bemutatása a társadalmi/családi igények alakulásáról, ezek okairól, a három év alatti gyermekek napközbeni ellátásának szakmapolitikai kérdéseiről és nemzetközi tendenciáiról. **TANANYAG:** Az intézményes kisgyermeknevelés története. A nevelésről alkotott felfogások, a gyermekkép történeti/pedagógiai megítélésének változása és hatása az intézmények kialakulására. A nevelők, társadalmi szerepvállalása, hivatásuk általános és speciális kompetenciái. A kisgyermeknevelés alternatív formái és intézményei. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, alternatív ellátások, Gyermekek átmeneti gondozása: helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások: Otthont nyújtó ellátás (különleges ellátás és speciális ellátás): nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozói ellátás, területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás. A bölcsődei ellátás alapfunkciói, pszichopedagógiai, egészségügyi és higiéniai követelményei. **KÖVETELMÉNY:** Ismerje a

kisgyermekkorai nevelés intézménytörténetét, jelenkori rendszerét, intézményeit, a működésüket szabályozó dokumentumokat, a bölcsődei ellátás alapfunkcióit, feladatait, intézményi kapcsolatait. Legyen képes az intézmény-látogatások tapasztalatait szakmai szempontok alapján elemezni, a családok/gyermek szociális helyzetéből adódó gyermekvédelmi feladatok, az intézményekkel szemben támasztott igények megértésére, humánus megítélésére.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A14e Családpedagógia	2+0	2	k	K	III.	CBN06A03e

CÉL: Ismertesse meg a hagyományos és a változó családmódel érték- és normarendszerét, az átalakuló szülői szerepeket, a családi nevelés attitűdjeit, a nevelési módszereket, a családi nevelés sajátosságait. Készítsen fel a családokkal való kapcsolat kialakításának és működtetésének módjaira. **TANANYAG:**A család feladatainak hagyományos és újszerű értelmezése. A szociokulturális környezet hatása a gyermeknevelésre. A családstruktúra és a szülői szerepek változása, az átalakuló értékek és normák hatása a gyermeknevelésre. A családi nevelés lehetséges attitűdjei, adekvát nevelési módszerei, eszközei, alkalmazásának sajátosságai. A nemzeti, etnikai kisebbség és a sajátos nevelési igényű gyermekek családi és intézményi nevelésének összehangolása, a kisgyermeknevelő feladatai, a kapcsolatépítés formái. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók: ismerjék a szociokulturális környezet, a családstruktúra, a szülői szerepek változásának gyermeknevelésre gyakorolt hatásait, a családi nevelés sajátosságait, a családi nevelés megismerésének módszereit. Legyenek képesek a szülőkkel partneri kapcsolat kialakítására és nevelési kérdésekben a támasznyújtásra, legyenek érzékenyek a különböző léthelyzetben élő családok problémáira.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A15s Gyógyypedagógiai alapismeretek	0+2	2	gyj	K	IV.	CBN06A14e

CÉL: A bölcsődei integrált nevelés szemléletének megalapozása, a csecsemő- és kisgyermek nevelő munkát segítő gyógyypedagógiai tevékenység megismerése, a szakmai együttműködés szükségességének felismertetése, megalapozása, a SNI gyermekek gyökértüneteinek megismertetése, a korai felismerés, intervenció szükségességének elfogadtatása, az irányított fejlesztés gyakorlatának megismertetése. **TANANYAG:** A gyógyypedagógia, mint tudomány. Út az integrációs törekvésekig: a magyar gyógyypedagógia történeti áttekintése. A gyógyypedagógiai folyamat alkotóelemei. Gyógyypedagógiai tipológia. Az egyes népességcsoportok jellemzői. Nevelési szakaszok, törvényi szabályozók. A gyógyypedagógiai fejlesztés, gyógyító nevelés. A korai gyógyypedagógiai intervenció tartalma. A bölcsődei integrált nevelés típusai, hazai gyakorlat. Az integrált nevelés hatása a sérült és ép gyermekek személyiségfejlődésre. A fogyatékos gyermeket nevelő családokkal való együttműködés. Gyógyypedagógiai szolgáltatások. A fogyatékos gyermekek és szüleik jogai. **KÖVETELMÉNY:** Legyenek tájékozottak a fogyatékos csecsemők és kisgyermek korai gyógyypedagógiai intervencióját végzők kompetenciájáról. Ismerjék a fogyatékoság típusait, fogadják el a fogyatékos gyermeket. Ismerjék fel az eltérő fejlődést. Fogadják el és tudjanak együttműködni a gyógyypedagógussal, más segítő szakemberrel.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06A16s Differenciáló pedagógia	0+2	2	gyj	K	V.	-

CÉL: Az eltérő fejlődési ütemű, pszichés fejlődésben diszharmonikus kisgyermek elfogadása, a tudatos korai fejlesztés megalapozása a bölcsődei gondozás-nevelés területén. A differenciálás típusainak megismertetése, alkalmazása a bölcsődei gondozás-nevelés folyamatában. **TANANYAG:** A differenciálás fogalma, típusai, szükségessége a bölcsődei gondozás-nevelés folyamatában. A differenciáló fejlesztésre szoruló kisgyermekcsoportok jellemzői. A tehetség, a fejlődési elmaradás és a hátrányos helyzet korai felismerése. Migráns gyermekek a bölcsődében. A differenciált fejlesztés lehetőségei a napirendbe illesztve. A hátrányos helyzetű cigány gyermekek korai szocializációja, a kettős szocializációt alapvetően befolyásoló tényezők, feladatok a bölcsődei gondozás-nevelés során. Kapcsolattartás lehetőségei a gyermeket ellátó más szakemberekkel, kapcsolatfelvétel a gyermeket átvéző más intézmény pedagógusaival. Segítő kapcsolat a családdal. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók: ismerjék fel a korai differenciáló nevelés szükségességét, ismerjék fel az eltérő fejlődési ütemre utaló tüneteket, ismereteiket alkalmazzák a csecsemő- és kisgyermeknevelői-gondozói gyakorlatukban.

EGÉSZSÉGTUDOMÁNY

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN10A01e Funkcionális anatómia	2+0	k	3	K	I.	-

CÉL: A hallgatók ismerjék az egészséges gyermek és felnőtt szervezetének felépítését és működését, és az egészséges 0-3 éves gyermek pszichoszomatikus fejlődését, életkori jellemzőit és az életkori jellemzőket befolyásoló környezeti tényezőket. Ismerjék a struktúra és a funkció összefüggéseit. Rendelkeznek a sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelési feladatainak ismereteivel. **TANANYAG:** A szervrendszerek sejtani és szövettani alapismeretei. Az ember mozgásrendszere, a csont- és az izomrendszer. A keringés szervrendszere. Az immunrendszer. A légzőrendszer. A kiválasztás szervrendszere. Az emésztés szervrendszere, a legfontosabb tápanyagaink. A szaporodás szervei, a születésszabályozás. A méhen belüli fejlődés jellemzői. Az idegrendszer és az érzékszervek. A legfontosabb hormonok és hatásuk. A 0-3 éves gyermek szervezetének jellemzői. **KÖVETELMÉNYEK:** szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszakban írt sikeres zárthelyi dolgozat.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN10A02 e Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása	2+0	k	3	K	I.	-

CÉL: Megalapozott ismereteket nyújtani az egészséges csecsemő és a kisgyermek testi, értelmi és érzelmi fejlődéséről, és az egészséges újszülött, csecsemő és kisgyermek gondozásáról. Azon meggyőződés kialakítása, hogy a csecsemő és kisgyermek fejlődésében a szomatikus és pszichés fejlődés, a gyermek nevelése és gondozása egymástól elválaszthatatlan egységet képez. **TANANYAG:** A csecsemő és kisgyermek testi fejlődése. A fejlődést befolyásoló tényezők. Az anyagyerek (gondozó-gyerek) kapcsolat jelentősége. Az érzelmek fejlődése. Az egészséges csecsemő önálló indíttatású mozgásának fejlődése. Játéktevékenység fejlődése, beszédértés, hangadás, beszéd fejlődése. **KÖVETELMÉNY:** a kollokviumra bocsátás feltétele egy sikeres zárthelyi dolgozat megírása.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN10A03g Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása	0+2*	gyj	2	K	I.	-

* 25 fő felett csoportbontás

CÉL: Megalapozott ismereteket nyújtani az egészséges csecsemő és a kisgyermek testi, értelmi és érzelmi fejlődéséről, és az egészséges újszülött, csecsemő és kisgyermek gondozásáról. Azon meggyőződés kialakítása, hogy a csecsemő és kisgyermek fejlődésében a szomatikus és pszichés fejlődés, a gyermek nevelése és gondozása egymástól elválaszthatatlan egységet képez.

TANANYAG: A csecsemő és kisgyermek testi fejlődése. A csecsemő és kisgyermek gondozása. A nevelés és a gondozás egysége. Az étkezés, mint az anya-gyermek kapcsolat egyik legfontosabb színtere, az étkezés szerepe a szociális kompetencia élményének kialakulása szempontjából. Fürdetés, pelenkázás, öltöztetés. Alvás. Levegőztetés. A csecsemő és kisgyermek öltözeke. A szobatisztaság kialakulása. A csecsemő és kisgyermek életmódja. Alapismeretek a megbetegedett csecsemő és kisgyermek ellátásáról. Segédkezés orvosi vizsgálatoknál.

KÖVETELMÉNY: A gyakorlatokon aktív részvétel és sikeres zárthelyi dolgozat megírása.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN10A04e Gyermekgyógyászat és alkalmazott gyógyszerteran. Fertőző betegségek	3+0	k	3	K	II.	CBN10A02e

GYERMEKGYÓGYÁSZAT ÉS ALKALMAZOTT GYÓGYSZERTAN

CÉL: olyan szakemberek képzése, akik ismerik a csecsemő- és gyermekkori betegségek okait, a megelőzés lehetőségeit, az egyes szervek, szervrendszerek megbetegedéseinek tüneteit, a betegségek lefolyását, kezelését; rendelkeznek általános ismeretekkel és szerezzenek tapasztalatokat a gyógykezelés és ápolás alapelveiről, különös tekintettel a megfigyelésre és az alapvető kezelési és ápolási feladatokra. **TANANYAG:** Az újszülöttek és koraszülöttek betegségei. Csecsemőkori elváltozások, betegségek (a szervrendszerek betegségei, ok, tünet, gyógyszeres terápia, kezelés, ápolás). Az emésztőrendszer, a légzőrendszer, a szív- és keringési rendszer, a vérképző rendszer, az immunrendszer, a vizeletkiválasztó és elvezető rendszer, az idegrendszer betegségei. A mentális fejlődés zavarai. A bőr elváltozásai. A csont-, izom- és kötőszöveti betegségek. A belső elválasztású mirigyek betegségei. Érzékszervei elváltozások. A „bántalmazott gyermek” szindróma: megvert, megkínzott, meggyötört, megrázott gyermek fogalma; a bántalmazás tünetei, okai; a bántalmazott gyermek ellátása, gondozása; veszélyeztetett, károsodott gyermek. **KÖVETELMÉNY:** szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszakban írt sikeres zárthelyi dolgozat.

FERTŐZŐ BETEGSÉGEK

CÉL: hogy a hallgatók sajátítsák el a fertőző betegségek okait, tüneteit, szövődményeit, valamint a kapcsolódó diagnosztikus és kezelési eljárásokat. Ismerjék meg a fertőző betegségek elleni védekezés lehetőségeit, a megelőzés módját. Tudják alkalmazni a higiénés előírásokat és a speciális ápolási feladatokat. **TANANYAG:** Általános fertőzéstan fogalmak A fertőző betegségek általános diagnosztikája. A higiénés rendszabályok, hatósági és járványügyi teendők. Megelőzés, védőoltások. A fertőző betegségek kezelési elvei. Részletes infectológia. Bakteriális fertőzések. Mycoplasma okozta betegségek. Virális fertőzések. Rickettsia okozta fertőzések. Gombás betegségek Protozoon okozta betegségek. Vektorális betegségek. Újszülöttkori fertőzések, sepsis. Krónikus fertőző betegségek. **KÖVETELMÉNY:** szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszakban írt sikeres zárthelyi dolgozat.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN1005g Gyermekápolástan	1+2*	gyj	3	K	II.	CBN10A02e CBN10A03g

* 25 fő felett csoportbontás

A tantárgyelem **CÉL**: olyan szakemberek képzése, akik képesek elsajátítani a csecsemő és kisgyermek ápolásának elméleti és gyakorlati ismereteit és szakszerű megfigyelési szempontjait; tudják tájékoztatni és segíteni a szülőt/gondviselőt az alapápolás és gondozás feladataiban, és képesek őket bevonni a prevenció tevékenységbe. **TANANYAG**: Az ápolás célja, fogalma, ápolási folyamatok A megbetegedett csecsemő/gyermek megfigyelése. A lázas csecsemő/gyermek ápolása. A hasmenéses csecsemő/gyermek ápolása. A hányós csecsemő/gyermek ápolása. A légúti betegségben szenvedők ápolása. Az emésztési és felszívódási zavarban szenvedő kisgyermek ápolása. Húgyúti és vesebetegségben szenvedő csecsemők/gyermek ápolása. A szívbeteg csecsemők/gyermek ápolása, gondozása. Az orr-fül-gégészeti betegségben szenvedő csecsemők/gyermek ápolása. A görcsölő és eszméletlen csecsemő/gyermek ápolása. A diabetes mellitusban szenvedők ápolása. Az atópiás betegségben szenvedők ápolása. A fogyatékos gyermekek ápolása. A „bántalmazott gyermek” ápolása, gondozása. A fertőző betegségben szenvedők ápolása. **KÖVETELMÉNY**: aktív részvétel a gyakorlatokon, sikeres zárthelyi dolgozat megírása.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN10A06g Táplálkozástan	0+2	gyj	3	K	III.	CBN10A05g

CÉL: Megismertetni a hallgatókkal a csecsemő és kisgyermek táplálás, ételmezés fiziológiai alapjait, a korszerű, minőségi táplálás követelményeit, az egyes élelmi anyagok és ételek táplálkozás-élettani értékeit, a legfontosabb élelmi anyagok, élelmiszerek tápanyagtartalmát. **TANANYAG**: Táplálkozás-élettani alapfogalmak, a tápanyagok fajtái és jelentősége a gyermekétkeztetésben. A tápanyagszükséglet és tolerancia. Az anyagcsere, emésztés és felszívódás. Élelmi anyagok, élelmiszerek. Az egyes élelmiszerek csoportosítása. Egyes élelmiszerek összetétele, jelentősége és felhasználása. A korszerű csecsemő és kisgyermektáplálás alapjai. Gyermekközösségben alkalmazható diéták és vegetáriánus étkezés. Ételmezéstechnika és higiéné, az élelmiszerek tartósítása, feldolgozása. Étrendtervezés, ételsorok és csoportok. Tejkonyha, tápszerek és alkalmazásuk. HACCP. Táplálkozási problémák. Az étkezés közösségi problémái, diétát igénylő betegségek, gyógyételmezés. Étlapkészítés. Anyagkiszabás készítése. Ételmezés ellenőrzése. Példamegoldások. Az ételmezéssel kapcsolatos dokumentáció. **KÖVETELMÉNY**: a szorgalmi időszakban írott sikeres zárthelyi dolgozat.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN10A07e Egészséges életmódra nevelés Járványtan Elsősegélynyújtás	3+0	gyj	3	K	IV.	CBN10A05g

EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

CÉL: olyan hallgatók képzése, akik ismerik az egészséges életmódra nevelés feladatait, területeit, eszközeit, a 0-3 éves gyermekek tudatos, következetes, folyamatos gondozásának teendőit; a korszerű táplálkozás, illetve a gyermek korszerű táplálásának alapelveit; és biztosítani tudják a gyermekek egészséges mozgásfejlődését. Ismerik a mozgás szerepét az egészséges életmódban; a családdal való helyes, hatékony együttműködés követelményeit és lehetőségeit. **TANANYAG**: Az egészséges életmód fogalma, tartalma. Az egészségnevelés célja, feladatai, területei. A testi egészség (táplálkozás, mozgás, személyi higiéné). A lelki egészség. A szociális egészség. A környezet hatása az emberi szervezetre. A környezet egészségtan célja, feladata, területei. Az egészség megőrzés, betegség megelőzés, betegségek felismerése. Település-egészségtani és munka-egészségtani alapismeretek. **KÖVETELMÉNY**: aktív részvétel a gyakorlatokon, sikeres zárthelyi dolgozat megírása.

JÁRVÁNYTAN

CÉL: hogy a hallgatók megismerjék a járványtan alapszabályait, a gyakoribb járványos betegségek kórokozóit, hogy megismerjék és alkalmazzák a megelőzés és elkülönítés teendőit, a fertőtlenítés szabályait, valamint az alapvető immunológiai fogalmakat. **TANANYAG:** A mikrobiológia tárgya, alapvető feladatai, az orvosi mikrobiológia rövid története, a kórokozók rendszere. Bakteriológia, virológia, mycológia, parazitológia. A fertőzés fogalma, sorsát befolyásoló tényezők. Fertőző betegség, járvány. Statisztikai alapok. Általános immunitástan. Az immunológiai alapfogalmak, az immunitás fogalma, formái. Szerológiai reakciók Járványtani alapismeretek, a járványtan tárgya, jelentősége, felosztása. A fertőző betegségek előfordulása, területi eloszlása lefolyásának szakaszai. A járványfolyamat mozgatóerői. Járványügyi teendők fertőző betegségek előfordulásakor. A bölcsődei ellátás specifikus kockázata. A megelőzés eszköztára. Jogi háttér, érvényben lévő rendeletek. **KÖVETELMÉNY:** aktív részvétel a gyakorlatokon, sikeres zárthelyi dolgozat megírása.

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

CÉL: Olyan szakemberek képzése, akik képesek a balesetet szenvedett vagy hirtelen rosszul levő csecsemő és kisgyermek, illetve felnőtt elsődleges ellátásának szakszerű elvégzésére. **TANANYAG:** Az elsősegélynyújtás célja, feladatai, általános szabályai. Tájékozódás a baleset vagy egészségkárosodás színhelyén; súlyossági sorrend megállapítása, mentőhívás. Életjelenségek vizsgálata, a klinikai és a biológiai halál fogalma, légutak szabaddá tétele, az újraélesztés elmélete és gyakorlata. Heveny rosszullétek: az eszméletlenség felismerése és teendők eszméletlenség esetén, csecsemő és kisgyermekkorú lázas állapotok. Belgyógyászati balesetek: idegen test felismerése a légutakban, hallójáratban, szemben, nyelőcsőben, elsődleges ellátásuk; elektromos áramütés észlelése, ellátása; vízbe fúlt kisgyermek ellátása. Sérülések: a sebek formái, a sebzés következményei, elsődleges sebellátás; a sebellátás eszközei, kötözések fajtái; vérzések formái, vérzéscsillapítás; a törés, rándulás jellemzői, elsődleges rögzítése. Mérgezések típusai, következményeinek felismerése. A sokk következményeinek felismerése, súlyosabb károsodás kivédése. Hőhatáson alapuló elváltozások: égés, fagyás, túlmelegedés, lehűlés hatása az emberi szervezetre, az elsődleges ellátás legfontosabb teendői. **KÖVETELMÉNY:** aktív részvétel a gyakorlatokon, sikeres gyakorlati vizsga.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN04A01s Beszédművelés vagy CBN04A02s Beszédtechnika	0+2*	2	gyj	K	I.	-

* 25 fő felett csoportbontás

CÉL: A helyes beszédejtés tudatosítása és gyakorlása. A nyelvi és kommunikációs képességek fejlesztésével kapcsolatos elméleti ismeretek és gyakorlati tevékenységek elsajátítása. A gyermeki beszédfejlődés szakaszaival kapcsolódó célzott fejlesztési eljárások tudatos alkalmazása. A verbális és a nem verbális kommunikáció csatornáinak megismerése. Az esztétikai élményt nyújtó szövegtolmácsolás módszereinek elsajátítása. **TANANYAG:** A beszélőszervek felépítése, működése és a helyes légzés mechanizmusa. A magyar hangrendszer: a magánhangzók és a mássalhangzók hibátlan képzése, a hangkapcsolatok helyes ejtése. A beszédészlelés és beszédmegértés fázisai. Szövegfonetikai és metakommunikációs eszközök. Az irányított beszédfejlesztés módszertana. A beszédhibák és a beszédritmus zavarai. **KÖVETELMÉNYEK:** A hallgató hangképzése és artikulációja legyen hibátlan, beszéljen mintaszerűen. A hallgató eredménnyel használja a célzott beszédfejlesztést, ismerje és alkalmazza az életkori sajátosságokon alapuló játékos fejlesztési területeket, pedagógiai munkájában alkalmazza a nem verbális jelzéseket és ezeket kapcsolja össze a beszédprodukciójával. A nem verbális jelzések használata és kapcsolata a beszédprodukcióval.

BESZÉDTECHNIKA:

CÉL: A hallgatók közül mindazok, akik kisebb és csoportosan javítható beszédhibával rendelkeznek, javítsák beszédképességüket, fonetikai problémáikat. Beszédük váljék a kisiskolások számára követhető mintaértékűvé. **TANANYAG:** Az élettani és a beszédleghzés jellemzői, a lazítás szerepe; a hang jellege, egyéni sajátosságok; a hang rezonanciás terének változtatása; a hang és a személyiség kapcsolata; a mondanivaló megformálása; kommunikációs stílusok; testbeszéd; a pedagógus beszédének sajátosságai. **KÖVETELMÉNYEK:** A gyakorlati jegy feltétele a helyes rekeszlégzés, az erőlködés nélküli hangadás, a tiszta artikuláció, beszédművelési gyakorlatok összeállítása és vezetése, a verbális kifejezőképesség kisiskolásokban való kialakítása.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN04A03s Nyelvművelés	0+2*	2	gyj	K	II.	CBN04A01s ! vagy CBN04A02s !

* 25 fő felett csoportbontás

CÉL: A helyes magyar nyelvhasználat szabályszerűségeinek tudatosítása, a nyelvi igényesség, a választékos kifejezőképesség kialakítása. A beszédhelyzeteknek megfelelő kulturált nyelvi magatartás formálása. A magyar nyelv szabályrendszerének ismerete. A gyermeknyelvi sajátosságok megismerése. A jelentésfejlődés folyamata a gyermeknyelvben. **TANANYAG:** A nyelvművelés, a nyelvi norma fogalma, helye és szerepe. A magyar nyelvművelés jelen állapota, elvei és feladatai. Nyelvhasználati problémák felvetése szem előtt tartva a gyermeknyelvi sajátosságokat, azok tudatosítását A helytelen szóhasználat esetei. **KÖVETELMÉNYEK:** A hallgató ismerje és alkalmazza a helyes nyelvhasználat szabályait, ismerje fel a helytelen nyelvi jelenségeket, rendelkezzen a korszerű nyelvművelő szemlélettel, ismerje a legfrissebb nyelvművelő szakirodalmakat.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN04A04s A beszédfejlődés segítése	0+2	2	gyj	K	III.	CBN04A01s ! vagy CBN04A02s !

CÉL: A beszédművelési tanulmányokra építve speciális szakmai ismeretek nyújtása a nevelői munka során jelentkező beszédfejlesztési feladatokhoz. Megfelelő tapasztalat szerzése az adott korosztály verbális képességeinek tudatos alakításához. Kellő rutin megszerzése az adott korosztályra jellemző életkori beszédhibákkal kapcsolatos teendők ellátásában. **TANANYAG:** A beszédfejlődés folyamata, jellemzői; a beszédet megelőző közlésformák; a beszéd intenzív elsajátításának szakaszai; a beszéd megértésének folyamata és állomásai. Az egészséges beszédfejlődés segítése; mintaadás; megfelelő kommunikációs légkör megteremtése; beszédgátlás oldása; beszélőkedv kialakítása és fenntartása; a helyes légzéstechnika alapjainak kialakítása; a gyermekkel való igényes beszélgetési formák létrehozása; kommunikációs szokások kialakításának módszertana. A beszédhibás gyermek vizsgálatának általános szempontjai; az életkori pöszeség jellemzői és fajtái; a problémák felismerésének szükségessége; a segítség lehetőségei és módjai. A megkésett beszédfejlődés felosztása, tünetei, valamint pedagógia kezelésének néhány általános alapelve. A beszédészlelési és a beszédmegértési teljesítmény hiányának felismerése; a problémák lehetséges következményei a későbbi életszakaszokban; a segítség lehetséges módjai, különös tekintettel a mozgásfejlesztésre. **KÖVETELMÉNYEK:** A hallgatók legyenek képesek az anyanyelv elsajátítását befolyásolni, intenzíven előrelendíteni. Legyenek képesek a hallgatók az adott korosztály beszédképességének alakítására, fejlesztésére, kommunikációs szokásainak kialakítására. Fel kell készülniük a hallgatóknak az élettani pöszeség felismerésére és a korrekció játékos segítésére. Legyenek tájékozottak és érdeklődők az adott szakirodalomban.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN04A05s Gyermekirodalom és módszertana	0+3	2	gyj	K	III.	--

CÉL: A képzésben résztvevő hallgató váljék képessé a gyermekek irodalmi- esztétikai kompetenciájának erősítésére. Legyen képes kiválasztani az életkornak megfelelő irodalmi anyagot. Ismerje meg azokat a pedagógiai módszereket, melyek segítségével a kisgyermek tevékenységre való késztetése megteremthető, fenntartható és fokozható. Ismerje fel a tervező munka szükségességét, ismerje meg ennek a folyamatnak az elveit és eljárásait. Ismerje meg az irodalmi nevelésnek más nevelési területekhez való kapcsolódásának tervezési lehetőségeit. Ismerje meg a különféle módszerkombinációk esztétikai érzékalakító hatékonyságát (bábozás-mozgás-zeneiség).

TANANYAG: Az irodalmazás élményszerűségét erősítő módszerek, módszerkombinációk. A differenciált munka lehetőségei az esztétikai érzékek területén. Az életkorra jellemző fejlődéslélektani ismeretek. Pedagógiai-didaktikai és lélektani ismeretek összefüggéseinek feltárása, majd mindezeknek az irodalmazással kapcsolatos relevanciája. A hallgatók élményszerű szövegmondó készségének fejlesztése különféle szituációs játékokkal. A rendelkezésre álló szakirodalomban az irodalmi-esztétikai érzék erősítésével kapcsolatosan fellelhető cikkek, tanulmányok értő feldolgozása, kritikája, bemutatása. **KÖVETELMÉNYEK:** A hallgató legyen képes a mindennapi irodalmazás folyamatát megtervezni, a mindennapos munkafolyamatot éves terv szintjén kidolgozni. Legyen képes a megfelelő irodalmi anyag kiválasztására. Fejlődéslélektani és esztétikai ismeretei alapján legyen képes az egyéni esztétikai hajlamokat fenntartani, kibontakoztatni, azaz legyen képes differenciált nevelői munkára. A hallgató maga legyen képes mintaszerű beszédprodukcióra, esztétikai élményt nyújtó versmondásra, szövegmondásra.

VIZUÁLIS NEVELÉS

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN12A01s A vizuális nevelés alapja és módszertana	0+2*	2	gyj.	K	II.	-

* 25 fő felett csoportbontás

CÉL: A hallgatók esztétikai- érzelmi- és vizuális- módszertani kultúrájának formálása, fejlesztése. Olyan képességek, készségek kialakítása, melynek birtokában, képessé válnak a 0-3 éves korú gyermekek esztétikai nevelésére, érzékeinek vizuális nevelési módszerekkel történő fejlesztésére. Lehetőséget adni az elméleti és gyakorlati ismeretek tevékenységek során történő elsajátítására, csoportos és egyéni alkalmazására, gyakorlására. **TANANYAG:** A vizuális nevelés alapjai: a rajzfejlődés, a festés, az ábrázolás, az alkotás pszichológiai vonatkozásai. A vizuális környezet és a kultúra összefüggései. A gyermekek vizuális fejlődése. A manualitás és a vizuális jelnyelv kezdetei. Módszerek és feltételek a vizuális tevékenységek megindulásának biztosítására. A vizuális kultúra és a környezet. Ismerkedés a vizuális művészet (képző-, ipar-, építőművészet) speciális témáival. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen képes, a firkálni kezdő gyermek számára optimális körülményeket teremteni, és tevékenységét segíteni, a szabadban alkalmazható vizuális fejlesztési feladatokat megtervezni, pedagógiai programját tudatosan felépíteni. A kurzus a gyakorlati munkák teljesítésével és egy dolgozattal zárul.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN12A02s Bábjáték és módszertana	0+2*	2	gyj.	K	III.	-

* 25 fő felett csoportbontás

CÉL: A bábjáték jellemzőit alapszinten ismerő és értő, a legismertebb bábtechnikákat alapszinten használni tudó, a bábozás személyiségfejlesztő lehetőségeivel tisztában lévő, a bábjáték komplexitását megértő, a társművészetekkel-társtárgyakkal kapcsolatot tartó, nevelő képzése. A hallgatók ismerjék meg a bábjáték lényegét, műfaji sajátosságait, lélektanát, pszichés hatását. **TANANYAG:** A báb, a bábozás lélektani jelentősége. A bábkészítés alapttechnikái. Bábkészítés, bábmozgatás. A bábjátékos színészi munkája: hang, beszéd, mozgás. Forgatókönyv. Tervezés: báb, díszlet, kiegészítők. Bábéledadás anyagának kivitelezése és értékelése A báb, a bábozás alkalmazásának módszerei a kisgyermeknevelés mindennapi feladataiban. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen képes, esztétikus, érdekes, figyelemfelkeltő bábokat készíteni különböző technikákkal, megvalósítani a kisgyermekekre vonatkozóan a holisztikus szemléletet: a fejlesztést, a nevelést. A kurzus a gyakorlati munkák teljesítésével zárul.

ÉNEK-ZENEI NEVELÉS

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN02A01s Ének-zenei nevelés és módszertana I.	0+1*	1	gyj	K	I.	-

*25 fő felett csoportbontás

CÉL: a 0-3 éves gyermekek zenei neveléséhez szükséges ismeretek és készségek megalapozása, a bölcsődei dalanyaghoz kapcsolódóan. **TANANYAG:** kisterjedelmű gyermekdalok és pentaton népdalok éneklése és hangszerjátéka (transzponálva is). Kapcsolódó zenei ismeretek: ritmikai, dallami, hangsortani, formai, együtthangzási, hangszertechnikai (C szopránfurulya) alapismeretek és vonatkozó zenei olvasás-írási, furulyajáték-alapkészségek. A témák feldolgozása gyakorlati jellegű órákon történik. **KÖVETELMÉNY:** az órákon való részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN02A02s Ének-zenei nevelés és módszertana II.	0+1*	1	gyj	K	II.	CBN02A01s

*25 fő felett csoportbontás

CÉL: a bölcsődei zenei nevelés módszertanának megismertetése, az önálló zenepedagógiai munka alapozása. **TANANYAG:** a módszertan elméleti és gyakorlati feldolgozása; a bölcsődei zenei tevékenységekhez szükséges képességek fejlesztése; a hallgatók a dalanyagra vonatkozó előző félévben megszerzett és újonnan feldolgozott ismereteinek rendszerezése. A feldolgozás előadásokon, videó-elemzésekkel és a gyakorlati jellegű órákon, valamint az otthoni önálló szakirodalom-feldolgozással történik. **KÖVETELMÉNY:** az órákon való részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN02A03s Ének-zenei nevelés és módszertana III.	0+1*	1	k	K	III.	CBN02A02s

**25 fő felett csoportbontás*

CÉL: a hallgatók előző félévekben megszerzett ismereteinek, készségeinek és az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése a 0-3 éves korú gyerekek dalanyagához és módszertanához kapcsolódóan. **TANANYAG:** tehetséges gyermekek fejlesztése; képességfejlesztés – korai fejlesztés; ünnepek, és ének-zene, tánc; dalos-zenés játékok; a zenehallgatásba illeszkedő műzenei szemelvények; kapcsolódó zenei ismeretek és bemutatásuk énekléssel és furulyán. A témák feldolgozása gyakorlati jellegű órákon és otthoni önálló munkával történik. **KÖVETELMÉNY:** az órák és a szakirodalmak anyagának rendszerezett feldolgozása és a három félév során elsajátított ismeretek és képességek zenei bemutatása

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN02A04s Zenei játékok az első életévekben	0+1	1	gyj	K	IV.	CBN02A03s

CÉL: felkészítés a gyerekek életkorának megfelelő, zenéhez kötött mozgás irányítására; a spontán helyzetekben a zenei lehetőségek felismerése és kihasználása, tudatos és önálló vezetése; a zenei készségfejlesztés kisgyermekkorra vonatkozó játékainak megismertetése. **TANANYAG:** a mondókákhoz és játékdalokhoz kapcsolódó játékok mozgásanyaga; a tevékenységek vezetéséhez szükséges ismeretek; a zenei játékokkal történő személyiségformálás lehetőségei; a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek zenei nevelésének speciális anyagainak és hatékony módjainak, munkaformáinak használata; a differenciálás játékos-zenei lehetőségei. A témák feldolgozása gyakorlati jellegű órákon és otthoni önálló munkával történik. **KÖVETELMÉNY:** az órákon való aktív részvétel, az elsajátított ismeretek és képességek zenei bemutatása.

**25 fő felett csoportbontás*

TESTNEVELÉS

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN11A01s A mozgásfejlődés segítése 0-5 éves korig	0+2**	3	gyj	K	IV.	CBN10A02e CBN10A03g

***30 fő felett csoportbontás*

CÉL: A mozgás és idegrendszeri fejlődésről elméleti és gyakorlati ismeretek nyújtása a 0-5 éves korú gyermekek mozgásfejlődésének segítése céljából. Legyenek képesek a hallgatók a tanult mozgásanyagot felhasználni a gyermekek sokoldalú mozgásfejlesztésében. **TANANYAG:** Mozdásfejlődés és mozgásszabályozás magzati kortól a kisgyermek korig. Mozdás- és értelmi fejlődés. A mozgás szerepe az egészséges fejlődésben. A mozgáskoordináció fogalma. Fejllesztés a mozgáskoordinációs alapképességeken keresztül. A természetes mozgások szerepe a mozgásfejlesztésben. Alapvető készségek alakítása, egyszerű szimmetrikus és aszimmetrikus mozgásminták. Gyakorlatok a téri tájékozódó képesség, a vizuális funkció, a figyelem, a memória, a ritmusérzék, a sorrendiség, a statikus és dinamikus egyensúly, a testséma, a kinezetikus differenciálás fejlesztésére. Kéziszer gyakorlatok (*babzsák, szalag, kendő, lepedő*) és mozgásos játékok alkalmazása a mozgásfejlesztésben. A mozgásterápiák alapelvei. **KÖVETELMÉNY:** Elméleti és gyakorlati ismereteikre építve önállóan tudják alkalmazni a megadott szempontok alapján a mozgásfejlődést támogató gyakorlat-, és mozgásos játékanyagot.

AZ INTÉZMÉNYI GYAKORLATI KÉPZÉS PROGRAMJA

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A01 Csoportos nevelési gyakorlat I.	45	m	2	K	I.	-

CÉL: tájékozódni a potenciális munkahelyek feladatairól, céljairól. A hallgatók előkészítése az önálló gyakorlati munkára. **TANANYAG:** a bölcsőde, gyermekotthon, óvoda, a gyermek-egészségügyi alapellátás működésének alapelvei, tárgyi feltételei, helyiségei, berendezése, személyi feltételei, a szakemberek munkaköre és feladatai. **KÖVETELMÉNY:** A hospitálási napló pontos vezetése. A lehetséges munkahelyek tárgyi feltételeinek, feladatainak, céljainak megfigyelése, elemzése, értelmezése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A02 Csoportos nevelési gyakorlat II.	30	gyj	2	K	II.	CBN00A01

CÉL:: a gyakorlati tapasztalatok elmélyítése. Az intézmények működési alapelveinek és az ellátottak körének megismerése. **TANANYAG:**a családi napközi, gyermekek átmeneti otthona, gyermekjóléti szolgálat, a gyermek-egészségügyi alapellátás működésének alapelvei, tárgyi feltételei, helyiségei, berendezése, személyi feltételei, a szakemberek munkaköre és feladatai. **KÖVETELMÉNY:** Ismerje a szociális intézményeket, az alapellátás működésének alapelveit, az ellátottak körét. A hospitálási napló pontos vezetése. A megfigyelések elemzése, értelmezése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A03 Csoportos nevelési gyakorlat III.	45	gyj	3	K	III.	CBN00A02

CÉL: megismertetni a bölcsődei és óvodai nevelés sajátosságainak megismertetése. A szakmai látókör, a megfigyelő és az elemző készség fejlesztése. **TANANYAG:** Bölcsőde: a beszoktatás menete, s bölcsőde és a család kapcsolata. Szervezési feladatok köre. Szervezési, ügyviteli, gazdasági munka. Kapcsolatrendszerek, dokumentációs feladatok, nyilvántartások. Óvoda: a beszoktatás menete. Az óvodapedagógus tevékenysége az óvodai kiscsoportban, a nevelés, tanulási- és a játéktevékenység területén. A kiscsoportos gyermek testi fejlettsége, mozgáskoordinációja, szociális magatartása, beszédfejlettsége, gondolkodása, önállósodásának alakulása. A bölcsődei és az óvodai gondozás-nevelés összehasonlítása: alapvető hasonlóságok és különbségek. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje a bölcsőde és az óvoda profiljának különbségeit, a bölcsődei szolgáltatásokat, szervezési feladatokat. Legyen képes részt venni a bölcsődei játéktevékenység feltételeinek tervezésében, szervezésében; elemezni a bölcsődei dokumentációkat. A hospitálási napló pontos vezetése. A megfigyelések elemzése, értelmezése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A04 Csoportos nevelési gyakorlat IV.	30	gyj	2	K	IV.	CBN00A03

CÉL:: a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek szociális és speciális nevelési szükségleteinek gyakorlatban történő meg tapasztalása. A hátrányos helyzetű családokkal és

gyermekkel való kapcsolat és kommunikáció kialakításának elősegítése. A csecsemő- és gyermekosztályon a betegek ellátásának és ápolásának megismertetése. **TANANYAG:** családsegítő és gyermekjóléti szolgálat: Az észlelő- és jelzőrendszer működése. A személyi és tárgyi feltételek. Az önkormányzat – Gyámhivatallal való kapcsolat formái, kapcsolattartás a szociális és közoktatási intézményekkel. Az esetek megjelenési aránya, nyomon követése. Adminisztráció vezetése. Családok átmeneti otthona: Az intézmény célja, feladata. Az otthonba kerülés okai, háttere, az otthonban élő családok helyzete, a segítség, a nehézségek megoldásának lehetőségei. Az otthon személyi feltételei. Csecsemő- és gyermekosztály: Az ellátottak köre. A betegekkel való bánásmód alkalmazása. A beteg csecsemő és kisgyermek mindennapos testápolása, táplálása. **KÖVETELMÉNY:** Jegyzetek készítése az intézmények vezetőinek tájékoztatója, a látottak és a munkatársakkal folytatott beszélgetés alapján. A hátrányos helyzetű gyermekek és családok megsegítési protokolljának ismerete. a hallgató legyen képes más szakemberrel való együttműködésre, esetmegbeszélésre. Ismerje a beteg gyermek ellátásának szakmai követelményeit. A hospitálási napló pontos vezetése. A megfigyelések elemzése, értelmezése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A05 Egyéni nevelési gyakorlat I.	30	gyj	3	K	II.	CBN00A01

CÉL: jártasság szerzése a pontos megfigyelésben. Gyermekek viselkedésének megfigyelése kritikus helyzetben. Csecsemők és kisgyermekek étkezésének, tevékenységének megfigyelése. **TANANYAG:** a gyermek étkezése a bölcsődében, elválás az anyától, búcsúzás. Ezt követően a gyermek viselkedésének megfigyelése 1 órán keresztül. Csecsemő étkezésének megfigyelése. A kisgyermek étkezésének megfigyelése. Néhány (2-3) eltérő korú és mozgásfejlettségű gyermek megfigyelése. A szabad levegőn tartózkodás megfigyelése. Az időtartam és a tevékenység értékelése. **KÖVETELMÉNY:** A gyermekcsoport testi fejlődésre vonatkozó dokumentációjának összehasonlítása, az egyes gyermekek közötti különbségek megállapítása, elemzése. A hospitálási napló pontos vezetése. A megfigyelések csoportos elemzése, értelmezése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A06 Egyéni nevelési gyakorlat II.	30	gyj	2	K	III.	CBN00A05

CÉL: Csecsemők és kisgyermekek beszédének, játéktevékenységének és társas világának valamint a gyakorlólhelyen folyó folyamatos nevelő-gondozó munka megfigyelése. Jártasság szerzése a pontos megfigyelésben. **TANANYAG:** A bölcsőde folyamatos napirendjének megfigyelése. A játéktevékenység szerepe a gyermek fejlődésében. A beszéd fejlődése. Ének- zene a bölcsődében. A társas kapcsolatok megfigyelése. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje a játék személyiségfejlesztő funkcióját, a játék napirendbe építésének elveit, az énekléssel, mondókázással kapcsolatos módszertani elveket. Ismerje fel a gyermekek személyiségében az egyéni jegyeket. A hospitálási napló pontos vezetése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A07 Egyéni nevelési gyakorlat III.	45	gyj	3	K	IV.	CBN00A06

CÉL: A megfigyelés szempontrendszerének bővítésével a hallgatók gyakorlati készségeinek fejlesztése. Az önálló bölcsődei munkavégzés tervezési feladatainak gyakorlása. **TANANYAG:** Bölcsőde: egy egység munkarendjének elkészítése. A dokumentáció vezetésével kapcsolatos információk, tapasztalatok gyűjtése. A tárgyi feltételek kiválasztása, összeállítása korcsoportonként.

Egy csoport heti étrendjének összeállítása, elemzése. A gondozónő-gyermek kapcsolat, a saját gondozónő-rendszer érvényesülése. A gondozónők és a bölcsőde más szakembereinek együttes munkája. Egy gyermek statussal egybekötött összefoglaló jellemzése. A bölcsőde image-ja és annak fejlesztése. Bölcsődei speciális- integrált csoport: Az integrált csoport napirendje. Egyéni és csoportos foglalkozások megfigyelése. A gondozónő és a szülő kapcsolata, a családsegítés lehetőségei. Az egészséges és a sajátos nevelési igényű gyermekek együttneveléséből adódó gondozónői feladatok. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének dokumentálása. Gyermekotthon: az éntudat fejlődésének segítése, saját ruha, saját játék, az egyéniség figyelembe vétele. Ünnepek. A gyermekotthoni nevelés speciális kérdései. Gondozónő-gyermek kapcsolat, a saját gondozónő-rendszer. Az érkező gyermek fogadásának előkészítése. A gyermek távozása a gyermekotthonból. Játék, kapcsolat a társakkal. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen képes egy bölcsődei csoport dokumentációjának elkészítésére, játékeszközök korcsoport szerinti kiválasztására, valamint státus összeállítására. Legyen képes a heti étrend összeállítására a tápértékének kiszámításával. A hallgató ismerje a saját gondozónő-rendszert. Jegyzetek készítése az intézmények vezetőinek tájékoztatója és a munkatársakkal folytatott beszélgetések alapján. A hospitálási napló pontos vezetése. A megfigyelések csoportos elemzése, értelmezése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A08 Korai fejlesztés gyakorlat	45	gyj	3	K	V.	CBN00A07

CÉL: A korai fejlesztés elmélete és gyakorlata tárgyhoz kapcsolódó gyakorlati tapasztalatok megszerzése. A csecsemő- és kisgyermeknevelő által alkalmazható fejlesztő módszerek gyakorlati megismerése. Az együttműködés lehetőségeinek gyakorlatban történő megismertetése a korai fejlesztésre szoruló gyermekek eredményes integrációja érdekében. **TANANYAG:** A csecsemő és kisgyermeknevelő feladatai és kompetenciái a korai fejlesztésben. A korai fejlesztésben résztvevő szakemberek lehetséges köre és feladataik, az együttműködés tartalma és lehetséges módjai. Terápiás lehetőségek, az egyes terápiák funkciója. A spontán érés támogatása, a fejlődés facilitálása. A mozgás, a beszéd és az önkiszolgálás fejlesztésének feltételei és módszerei. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelő családokkal való együttműködés speciális kérdései, alapelvei. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje a korai fejlesztés sajátos feladatait és gyakorlati megvalósulási formáit, legyen áttekinthető a terápiás módszerekről. Legyen képes a korai fejlesztésben résztvevő csecsemők és kisgyermek neveléséhez a speciális feltételek biztosítására. Segítse, támogassa a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelő családot. Legyen képes a más szakemberekkel való együttműködésre, saját kompetenciahatárainak pontos körvonalazására. A hospitálási napló pontos vezetése. A megfigyelések elemzése, és az egyéni foglalkozás tervezése és önreflexiója.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN00A09 Egyéni összefüggő terepgyakorlat	4 hét / 120 óra	gyj	10	K	VI. félév	CBN00A08 !

CÉL: fejleszteni a hallgató kompetencia érzését szakmai biztonságérzetét. Jártasságot alakítani a csecsemő és kisgyermek gondozásban. A hallgatók felelősségérzetének magas szintre emelése. A képzés befejezésére a hallgató elérje azt az átlagos önállósági szintet, melynek birtokában további munkájához megfelelő gyakorlatra tehet szert. **TANANYAG:** kiegészítő feladatok ellátása csecsemő-típusú csoportban. A gondozás személyi és tárgyi feltételeinek megteremtése. A gyermekek gondozásához, ellátásához, a higiénés követelmények biztosítása. A szülővel, a tárgondozónővel való együttműködés. A gyermekek napirendjének szervezése, kivitelezése. A játéktevékenység feltételeinek biztosítása. A csoport és az egyes gyermekek játéktevékenységének megszervezése. Az étkezési feltételek megteremtése és lebonyolítása. Az alvási feltételek biztosítása. A személyi dokumentáció és egyéb adminisztráció vezetése. Önálló gyakorlat nagycsoportban. Az első héten: az alcsoport gyermekeinek fokozatos átvétele. A két műszakban dolgozó tanuló gondozónő a gyakorlat második

felében – a gyakorlatot vezető szakoktató irányításával önállóan dolgozik. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje a csecsemők és kisgyermek nevelésének gondozásának, fejlesztésének elméletét és gyakorlatát. Legyen képes és alkalmas a csecsemők és kisgyermek nevelésének gondozásának fejlesztésnek gyakorlati teljesítésére és más szakemberekkel és a szülőkkel való együttműködésre. A beadásra kötelezett hospitálási naplók elkészítése és leadása. A portfólió elkészítése.

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK (KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK)

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06KV17s A korai fejlesztés elmélete és gyakorlata	0+3	3	gyj	KV	V.	-

Cél: A sajátos nevelési igényű, diszharmonikus fejlődésű kisgyermek elfogadása, a speciális fejlesztés megalapozása a bölcsődei gondozás-nevelés területén, a csecsemő- és kisgyermeknevelő által alkalmazható módszerek és a korai fejlesztés team-munkájában résztvevők szakmai kompetenciáinak megismertetése. **Tartalom:** A korai fejlesztés célja, feladata, törvényi szabályozása. A szakértői és rehabilitációs bizottságok tevékenysége, a fejlesztő diagnózis felállítását végző team munka. A bölcsődei felvétel kritériumai. A korai fejlesztést végző gyógypedagógus, a bölcsődevezető, és a leendő csecsemő- és kisgyermek nevelő közös feladatai a bölcsődebe jelentkező sérült gyermeket nevelő családok fogadásában, tájékoztatásában. Előzetes fejlesztési terv készítése. A sérült gyermek fejlesztési programjában meghatározott speciális feladatok. A szakértői véleményekben leggyakrabban előforduló fejlesztési területek és a csecsemő- és kisgyermek nevelő által alkalmazható fejlesztő módszerek. Gondozónő-szülő-gyógypedagógus együttműködése. **Követelmény:** A hallgatók legyenek képesek beépíteni ismereteiket, és következetesen alkalmazni a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában. Legyenek képesek rájuk bízott gyermeknek teljes biztonságot, elfogadást nyújtani. Tudják alkalmazni a speciális nevelés eszközeit és módszereit, biztosítani a speciális gondozás feltételeit. Legyenek tájékozottak a SNI gyermekkel korai fejlesztést végzők kompetenciájáról és tudjanak együttműködni a gyógypedagógussal, más segítő szakemberrel.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06KV18e A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	2+0	3	k	KV	V.	-

Cél: A sajátos nevelési igényű gyermekek különböző csoportjainak megismerése, az eltérő fejlődési ütem felismerése, a feltárás pedagógiai módszereinek megismerése a speciális gondozás feltételeinek megteremtése, a családdal való hatékony együttműködés formáinak elsajátítása, az elfogadó attitűd kialakítása. **Tartalom:** A sajátos nevelési igény fogalma, típusai. A csecsemő és kisgyermekkorban eltérő fejlődés tünetei a mozgásba, cselekvésbe, játékba ágyazott tevékenységekben, és az élet-, étkezési ritmus területein. Az érzékszervi sérülés, mint az észlelés akadálya. A szenzoros feldolgozás zavarai. Az érzékszervi és a mozgásos tapasztalatok összefüggései. A sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei elhelyezésének formái. A funkcionális fejlesztés hangsúlyozott területei. A bölcsődei játéktevékenység, mint a gyógypedagógus által irányított funkcionális fejlesztés, tanulás színtere. A gondozásba ágyazott fejlesztés szerepe az önállóság kialakításában. A család támogatása a gyermek optimális fejlődése érdekében. **Követelmény:** A hallgatók ismerjék és alkalmazzák a gyógypedagógia szakkifejezéseit. Ismerjék fel a speciális fejlődésmentre utaló tüneteket, speciális módon segítsék a sajátosan fejlődő gyermeket, ismereteiket alkalmazzák a csecsemő- és kisgyermeknevelői-gondozói gyakorlatukban a probléma tüneteinek felismerésére és helyes

értelmezésére, illetve a megfelelő fejlesztési-eljárásra. Tudják alkalmazni a különböző fejlesztő technikákat a sajátos nevelési igényű gyerekek esetében.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06KV19s Inter-és multikulturális nevelés	0+2	3	gyj	KV	V.	-

Cél: A Magyarországon élő kisebbségek eltérő kultúrájának, életmódjának, értékeinek megismertetése, a gyerekek által hozott értékek, viselkedési minták, hagyományok integrálási lehetőségeinek bemutatása, a társadalmi érzékenység, a másság elfogadásának fejlesztése. **Tartalom:** Nemzetközi elvárások a kisgyermeknevelés területén a multikulturális és az összehasonlító pedagógiai szemlélet kialakítása érdekében. A kulturális sokszínűség megjelenésének kezdetei és következményei Magyarországon. A cigányság megjelenése és története Magyarországon. Cigánygyerekek a bölcsődében, óvodában, iskolában. Dokumentumfilmek a cigánygyerekek óvodai és iskolai helyzetéről A pedagógus személyiségének és szerepének elemzése az előítéletek csökkentésében, a beilleszkedés és a társadalmi együttélés segítségével. **Követelmény:** A hallgató ismerje a multikulturális nevelésben rejlő nevelési lehetőségeket és azt, hogy hogyan lehet ezeket az alkalmakat a legjobban felhasználni a beilleszkedés segítségével, az elfogadás értékének nevelésében. Legyen képes az adaptív nevelésre, a differenciált bánásmódra, az előítélet-mentes inter- és multikulturális nevelésre, az esélyek növelését szolgáló pedagógiai módszerek alkalmazására.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06KV20s Család-bölcsőde-óvoda kapcsolat-rendszere, szülő-csoportok vezetése	0+2	3	m	KV	VI.	-

Cél: Ismertesse meg a családból intézménybe és/vagy a bölcsődéből az óvodába való átmenet nevelési kérdéseit, a befogadást elősegítő tényezőket. Ismertesse meg a családi környezet megismerését segítő módszereket, a szülőcsoportok alakításának feltételeit, lehetőségeit, alakítson ki olyan készségeket, képességeket, attitűdöket a hallgatókban, amelyek segítségével képessé válhatnak szülőcsoportok szakszerű vezetésére. **Tartalom:** A beszoktatás-befogadás és annak folyamatjellege. Befogadási-beszoktatási problémák. A család szerepe a beszoktatásban. A kötődés kialakulását és a beilleszkedést nehezítő/gátló tényezők a családi szocializáció folyamatában. A családlátogatás szempontjai. A gyermek személyiségfejlődését segítő csecsemő- és kisgyermeknevelő/óvodapedagógusi-szülői együttműködés. A kapcsolattartás egyéni és csoportos formái, személyi és tárgyi feltételek. Egyéni tanácsadás. A csoport, mint gyógyító-, tanító- és személyiségfejlesztő eszköz. A csoport megalkotásának, alakításának szabályai, tényezői. A csoport erőforrásai, a csoportvezető feladatai. A reflektív csoport működésének alapelvei, a csoportüléseken megvitatható témák. Kapcsolat a szakszolgálatokkal, szerepük az intézményi és családi nevelő, fejlesztő tevékenység segítségével. **Követelmény:** A hallgatók ismerjék a családból-bölcsődébe, bölcsődéből-óvodába átmenet problémakörét. Legyenek alkalmasak az új környezethez való alkalmazkodás segítésére, alkalmazzák a pedagógiai megismerés módszereit. Ismerjék a csoport alakításának, hatásmechanizmusának, fejlődésének alapvető törvényszerűségeit, lássák saját szerepüket ezekben a folyamatokban. Rendelkezzenek szakszerű ismeretekkel a csoportvezető feladatairól legyenek képesek egészséges felnőttek önszerveződő szülőcsoportjainak irányítására.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06KV21s A kisgyermekkor kutatása	0+2	3	gyj	KV	VI.	-

Cél: Képesé tenni a hallgatókat az alapoó nevelés szakszerű vizsgálatára és fejleszteni érzékenységüket a kutatásetikai kérdések iránt. Felismertetni azokat a kutatás-módszertani sajátosságokat, amelyek az empirikus pedagógiai kutatásokban érintett gyermekek életkorából fakadnak; **Tartalom:** A pedagógiai jelenségek társas-társadalmi meghatározottsága; a kutatási probléma interdiszciplináris megközelítésének igénye. A kutatás előkészítésének speciális feladata: a szülők tájékoztatása, hozzájárulásuk megszerzése. A kutatás lebonyolításának mentálhigiénés feltételei. Az alapvető kutatási módszerek közül kiemelkedő megfigyelés és szóbeli kikérdezés összekapcsolása. A gyermekre vonatkozó dokumentumok és a gyermeki produktumok elemzése. A verbális információgyűjtés mellett és helyett speciális lehetőségek: a rajzos válasz kérése (kiegészítve a gyermek értelmezésével); a kutatási célra kidolgozott játéksituációk és -tárgyak; a bábozás felhasználása az adott életkorú gyerekek megfigyelésére. **Követelmény:** A jelöltek legyenek képesek adekvát kutatási terv készítésére és a megismert kutatási módszerek alkalmazására, az összefüggések felismerésére az életkor és a kutatási stratégia között.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN06KV22s Játékterápia	2	3	gyj	KV	VI.	CBN06A06e

CÉL: Ismertesse meg a hallgatókkal a játékterápiák elméleti hátterét, mutassa be a fontosabb terápiás játékok gyakorlatát, eszközrendszerét, mutassa be azokat a terápiás jellegű tevékenységformákat, amelyek a pedagógiai folyamatba illeszthetők. **TANANYAG:** A terápiás modellek elméleti alapjai. A mozgás, a tanulás és játék fejlődésneurológiai alapjai. A mozgásterápia modelljei és alkalmazásuk. Mozgást vizsgáló eljárások. Mozgásfejlesztő programok. A szenzoros integráció. A sérült (mozgás, látás, enyhe fokban mentálisan elmaradott) vagy enyhébb, átmeneti rendellenességgel küszködő gyermekek segítése a pedagógiai intézményekben. A játék, mozgás és képzelet együttese a segítő eljárásokban. A játék feszültség- és szorongáscsökkentő hatásának tudatos kihasználása a pedagógiai munkában. Elhárító mechanizmusok. A játékterápia formái. A bábterápia. Tünet-orientált játékterápiák. Egészséges gyermekek átmeneti tünetképzése, nevelési hibák felismerése játék során. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók rendelkezzenek ismeretekkel a legfontosabb terápiás modellekről, elméleti hátterükről, legyenek képesek felismerni a gyermek játékában a mögöttes érzelmeket, indulatokat, és projekciós tartalmakat, tudják beépíteni a pedagógia munkájukba a játékterápiának azon eljárásait, amelyek – az életkori sajátosságokhoz és probléma jellegéhez igazodva – hatékonyan szolgálják a gyermekek egészséges fejlődését.

IDEGEN NYELV

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN01KV01s (angol) CBN07KV01s (német) Szaknyelv I.	0+2	3	gyj	KV	IV.	-

CÉL: fejleszteni a hallgatók nyelvtudását a négy nyelvi kompetencia (az értés, a beszéd, az értő olvasás és az írás) változatos módon történő fejlesztésével; fejleszteni az idegen nyelven való kommunikáció képességét, különös tekintettel a szakmai témákról folytatott kommunikáció területén; megismertetni a hallgatót a multikulturális nevelés szükségességével, előnyeivel, melyre idegen nyelvi készségei birtokában képesé lesz; **TANANYAG:** ismerkedés; lakáskultúra; étkezés, ételek, étkezési szokások; szabadidős tevékenységek; játéktevékenység; a családi élet, a kisgyermek és a család; a kisgyermek gondozása; a kisgyermek étkezése; játékszerek a szobában és a szabadban; gyermekjátékok; szakirodalom feldolgozása; az idegen nyelvű gyermekirodalom: dalkaversek, énekes, ritmusos mozgás, mese és mesemondás idegen nyelven, mondókák, kiszámolók, ujj-játékok. **KÖVETELMÉNY:** Aktív részvétel az órákon, a házi feladatok, beszámolók, hallgatói önálló munka, valamint 2 zárthelyi dolgozat min 60%-os teljesítése.

A tantárgy neve	Heti óraszám	Kredit	Zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltétel
CBN01KV02s (angol) CBN07KV02s (német) Szaknyelv II.	0+2	3	gyj	KV	V.	CBN01KV01s (angol) CBN07KV01s (német)

CÉL: továbbfejleszteni a hallgatók nyelvtudását a négy nyelvi kompetencia (az értés, a beszéd, az értő olvasás és az írás) változatos módon történő fejlesztésével; kialakítani és elmélyíteni az idegen nyelven való kommunikáció készségét és ennek szándékát a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben használatos társalgási szókincs elsajátításával, a nyelvtani ismeretek megszilárdításával és ezek helyes alkalmazásával; továbbfejleszteni a hallgatók kisgyermek gondozásával és nevelésével kapcsolatos szaknyelvi szókincsét és kommunikációs kompetenciáját. **TANANYAG:** egészséges életmód, a gondozás folyamata, egészséges életmódra nevelés a mindennapokban; baleset-megelőzés, elsősegély, gyermekbetegségek; testi és szellemi higiénia; időjárás; az évszakok jellegzetességei; öltözködés, a kisgyermek ruházata; szituációs játékok, szakirodalom feldolgozása. Ismerkedés az idegen nyelvű gyermekirodalommal: dajkaversek, énekes, ritmusos mozgás; mese és mesemondás idegen nyelven; mondókák, kiszámolók, ujj-játékok. **KÖVETELMÉNY:** Aktív részvétel az órákon, a házi feladatok, beszámolók, hallgatói önálló munka, valamint 2 zárthelyi dolgozat min 60%-os teljesítése.